Agghegyalja Mozaik

XII. évfolyam, LXI. szám 2022. május Sopronkövesdről Sopronkövesdnek

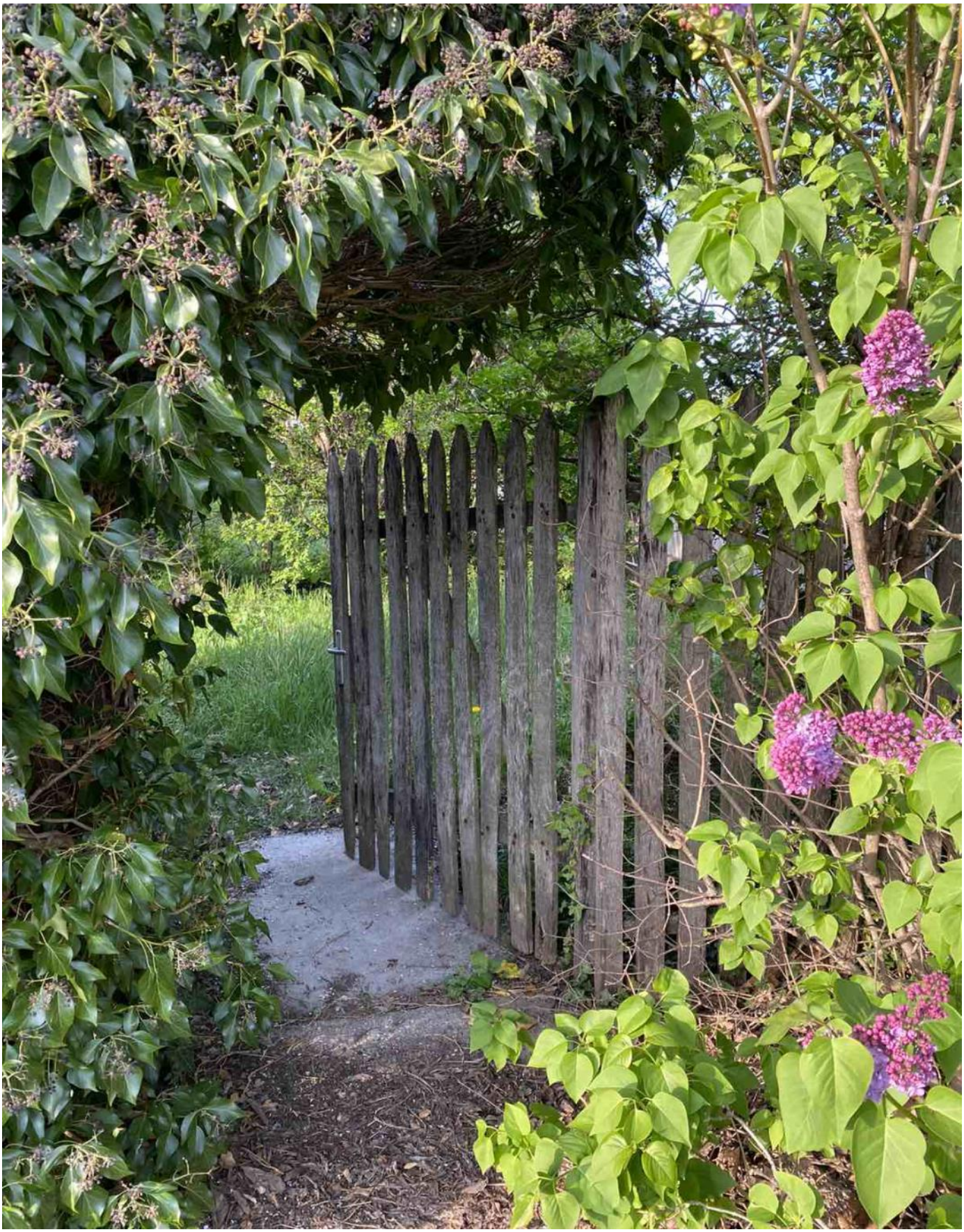

KALMÁR ERIKA - FÜLÖP ZOLTÁN

Lelkünkből szól….

Köszöntő és összefoglaló helyett álljon itt most rendhagyó módon egy rövidke beszélgetés. Minden benne van, amit a felvidéki Alsóbodokon tett látogatásunk kiváltott belőlem, amit gondoltam, amit éreztem.

– Kedves Erika, túl vagyunk egy sikeres úton, légy szíves pár mondattal foglald össze, hogy milyen érzésekkel indultál haza, mit adott neked ez az út? – fordult felém telefonnal a kezében a riporterré avanzsált polgármester. Mikrofon helyett, jobb híján az is megtette.

– Ezt most komolyan gondolod? – kérdeztem hitetlenkedve.

– Igen.

– Inkább majd leírom… Még ülepednie kell a sok élménynek, hatásnak – próbáltam szabadkozni.

– Nem! Szóban! Csak segíteni szeretnék! – mondta.

– De nem tudsz segíteni, mert elbőgöm magam… – mondtam, aztán mégis belevágtam. Talán jobb, ha mégis kimondom az érzéseimet. – Nagyon jól érzetem magam ezen a három napon, nagyon érdekes volt. Amikor ezeket az embereket láttam, akkor az itt létünk alatt nekem sokszor eszembe, hogy magyarabbak, mint mi valaha is leszünk, pedig mi élünk az anyaországban. A Passiót még életemben nem hallottam így. Én nagyon keveset járok templomba, de azt látni, hogy ott mennyien vannak, hogy az emberek a hitükkel mit el tudnak érni, és hogy mennyire tudnak azonosulni azokkal a hagyományaikkal, amelyekkel együtt élnek, nekem ez lélekemelő volt. Lélekemelő volt a délutáni program is, amikor Esterházy János múzeumában jártunk, végimentünk a stációkon, amelyek ez esetben az ő életútját mutatták be, most végigolvastam mindet. Aztán felmentünk a kápolnába, ahol az ember eleve megilletődve áll, mégis csak Isten házában vagyunk… – elfogyott a szó, erre már nincs mit mondani.

– Először én is úgy voltam. Az első utam során nehéz volt ráhangolódni, de minél többször járok ott, még mindig úgy érzem, hogy kapok egy kis pluszt, nem csak azt, hogy újra ott vagyok, hanem mindig új momentumot fedezek fel ebben az Esterházy Jánoshoz kapcsolódó történetben, illetve az ő megmaradási próbálkozásukban, erőlködésükben, kitartásukban is… – utalt a polgármester a bodokiaknak a magyarságukat őrző erőfeszítéseikre.

– Igen, hogy meg tudják tartani a magyar identitásukat. Amikor hallottam Écsi Gyöngyit, a mesemondót, nekem potyogtak a könnyeim. Szégyen ide, szégyen oda felnőtt létemre, egyszerűen magukkal ragadtak ezek a pillanatok, merthogy annyi pluszt adtak, annyi érzelmet, annyi erőt, energiát, hogy az ember túlcsordul tőle. Az első öt percben azt gondoltam, hogy újra gyerek vagyok és ezt nagyon fogom élvezni, aztán rádöbbentem, hogy a gyerekek az első sorokban ülnek, vidámak, nevetnek élvezik… Én felnőtt vagyok, s legalább annyira élvezem a mesét, mit ők, csak könnyezem.

– Mondhatjuk azt, hogy ez a darab ez amennyire szólt a gyerekeknek, annyira szólt a felnőtteknek is?

– Így van. A meséket először a felnőtteknek írták és nem a gyerekeknek. Akkor olvasgattam ennek utána, amikor jó pár éve magam is írtam néhány mesét.

Aztán rájöttem, hogy azok a mesék, amiket írtam, inkább szólnak a felnőtteknek, mintsem a gyerekeknek. Van bennük egy kis plusz, ami elemi erővel hat, de még a gyerekek nem értik meg. És ugyanilyen elemi erővel hatott, ahogyan Écsi Gyöngyi előadta ezt a mesét, ami egyébként kifejezetten egy gyerekeknek való mese, ahol a szokásos mesevég szerint, a jó elnyeri jutalmát.

– A hagyományőrzésről, népviseletről, villőzésről milyen gondolataid vannak? – kérdezte.

– Emlékszel? Nagyon sokat beszélgettünk az előző munkahelyemen szervezett tanulmányutakról. A tanulmányutakon én rengeteg ilyet láttam. Az alatt a 18 hét alatt, mialatt mi jártuk az országot, azalatt én hihetetlen módon feltöltődtem. Élveztem azokat a pillanatokat, amikor népviseletbe öltözött emberek megmutatták a hagyományaikat, tradícióikat, mit, hogyan csinálnak a kenyérsütéstől a hímzéseken át az olyan közösségi programokig, amelyek bepillantást engednek egy közösség életébe is. Látni az alkotásaikat – a tánc is alkotás, ugyanúgy, mint a hímzés – ezek mind tudásban, mind érzelmileg is nagyon sokat adtak nekem. Az, amibe ma (virágvasárnap) betekinthettünk, amit megmutattak nekünk, még ennél is több volt. Egy évszázados hagyomány, ami generációkról generációkra száll, amit mindenki ismer és mindenkinek ismerni kell. Az pedig, hogy ezek az emberek nem szégyellik felvenni a népviseletet, mi több, még jól is érzik benne magukat… Az volt az első gondolatom, hogy én is akarok egy ilyet, és akarom vele azt az életérzést is, amivel ez jár.

– Büszkén viselik, férfiak is, nők is…

– Én élveztem minden pillanatát. Azért is vettem fel videóra néhány mozzanatot, amit megosztottam a falu FB oldalán is.

– Olyan pillanatoknak voltunk tanúi, ami lehet, hogy ilyen 24 órás történet az idősek részéről, és arról, hogy hogyan viszik tovább a fiatalok…

– Látod, hogy tovább viszik, hiszen apró gyerekektől kezdve a fiatal lányokig ott voltak, részt vettek benne, és élvezték… A négyéves Vanda (a bodoki polgármester kislánya) is büszkén viselte az első népviseletes szoknyáját.

– Mondhatjuk, hogy szerencsénk van, hogy ilyen testvértelepülésünk van?

– Mondhatjuk. Nem tudom, hogy ki mit gondol erről, de ez nem az a negatív értelmű magyarkodás, amit sokan gondolnak…

– Bennem többször felmerült, hogy mi kapunk, de mi mit tudunk adni, mi az, ami nekik érték bennünk?

– A magyarságunk. Nekik az az érték, hogy jöhetnek az anyaországba, hogy ismerhetik az anyaországot belülről is. Mi megmutathatjuk azt, amit mi csinálunk. Nekünk viszont ők adnak többletet azzal, hogy megmutatják, hogyan őrzik azokat a hagyományokat, amiket mi már nem igazán őrzünk. Nagyon sok ilyen van, és nem csak felvidéki, hanem más magyarlakta részeken is. Nagyon sokat jártam Erdélyben… Onnan is ilyen érzéseket hoztam haza.

– Köszönöm. Kívánom, hogy tiszteletbeli kövesdiként még sok hasonló élményben legyen részed!

FÜLÖP ZOLTÁN

POLGÁRMESTER

Kedves Olvasók!

Az elmúlt hónapokban annyi minden történt kis falunkban, nem is igazán tudtam mivel kezdjem a beszámolómat. Így megvártam cikkemmel az utolsó pillanatot, az Életfa-avatót, tudva, hogy ott ismét sok örömteli pillanat vár rám. Így is lett: gyönyörködhettem a soksok gyermekben, akik óvodánkba, bölcsődénkbe járnak és megcsodálhattuk a tavalyi év újszülöttjeit is. Nem csak bennem fogalmazódott meg a gondolat: milyen jó, hogy él ez a falu és nem csak múltja, jövője is van! A három Életfára együtt – pár év alatt – már a 100 levél került fel! Ennek következménye, hogy a 2010-ben 1082 lelkes falut, 2022-ben, hivatalosan 1363-an lakják!

Az édesapák is büszkén kihúzhatják magukat, de a köszönet az Anyáké! Mi férfiak segítsünk is bármenynyit otthon, nem tudjuk pótolni az Anyákat, akikre a feladatok oroszlánrésze hárul. Az avatón rácsodálkozhattunk a szinte teljesen elkészült 24 fős bölcsődénkre is, amely néhány hónap múlva megnyitja kapuit a sok lurkónak.

És ha már ennyi gyermek van, elkészült a Meseösvény is, amelynek híre egyre terjed. Magam is rácsodálkozom a Meseösvényre, bármikor járok is arra. Bevallom, annyit egyeztettünk a kivitelezésről, a táblák és az állomások tartalmáról, hogy már szinte kívülről fújom. E turisztikai fejlesztésből az őszi KÖN napokra elkészül a Kossuth Lajos utca 75. szám alatt a turisztikai látogatóközpont a rádiómúzeummal együtt. A rádiók felújítása is megkezdődött. Ha még az Életfa környékén maradunk, óvodánk megnövelt udvarán elkészült a térköves járda, valamint a homokozó is. Hazafelé indulva, a faluközpontban rácsodálkozik az ember a virágzó díszcseresznye fákra és a frissen állított májusfára is. Köszönet érte!

Színes programok

Ilyen nagy gyermeklétszámnál a húsvéti Fészekrakás-fészekrablás is sikerre volt ítélve. Köszönet minden fészekrakónak és az ötletgazdának is! Felvidéki testvértelepülésünk Alsóbodok helytörténésze – folyamatosan figyelve eseményeinket –, még ezt is számon tartotta. Alsóbodokon a kövesdi köldöttség (megerősítve soksok ovissal és szüleikkel és óvodai dolgozókkal) virágvasárnap hétvégéjén járt. Annyi szeretet kaptunk a három nap alatt, hogy felsorolni sem lehet. Irigykedve néztük, hogy élnek még a régi hagyományaik és most is hordják népviseletüket. Velünk együtt ők is boldogok voltak. Kérdeztem is tőlük, hogy mi vajon mit adunk nekik egy-egy találkozáskor? Azt fogalmazták meg, hogy jó barátokkal együtt lenni, de a legfontosabb számukra, hogy érezhetik, nincsenek magukra hagyva, elfelejtve magyarként, a határ túlsó oldalán. A bodokiak a farsangi programjainkon, a busók vonulásán jártak itt és elmondásuk szerint megint felejthetetlen emlékekkel távoztak.

Már két friss pályázati ötletünk is van az újabb találkozás finanszírozásához, de nem írom le, hátha egy másik település valósítja meg előttünk. Ebből is következik az az örömteli tény, hogy újságunk a falu határain kívülre is eljut.

Még egy picit a pályázatokról. Az Országfásítási pályázatból a temető beteg tujáit díszfákra tudtuk cserélni. A Napnyugat Turisztikai Egyesület által megnyert pályázatból a 14 tagtelepülés egy-egy napvitorlával gazdagodik. Pályázati finanszírozásból járt az önkormányzatunk húsz dolgozója Mórahalmon, ahol jó példákkal ismerkedtünk meg. Minden nem sikerülhet, ahogy a KÖN ez évi nagyprogramjainak finanszírozására benyújtott pályázatunk sem. Így KÖN ez évben is kettő és nem négy napos lesz.

Boldog pillanatok

Sok pillanat volt még a korai tavaszban, ahol jó volt kövesdinek lenni. Így március 15-én az új Petőfi szobor körül állva, ahol az iskolások jóvoltából szívmelengető megemlékezés részesei lehettünk vagy háromszázan. Sajnos a másnapi Szent Mihály Szekere Vándorszínház ünnepi, zenés megemlékezésén negatív rekord született: öten ünnepeltünk, emlékeztünk. Jó lenne látni, hogy egy-egy igazi osztályfőnök, az osztályát a tanítás után és magáénak érzi, és közösen ellátogatnak egy ilyen programra! De talán legközelebb.

A farsangi busó vonulásra szeretnék még egy kicsit visszakanyarodni. Hát ebből én alig láttam valamit! A vonulás előtt fél órával közölték, hogy a két polgármesternek illik beöltözni. Két ötforintos méretű luk van a busóálarcon a szemnek! Ennél kisebb a két orrluk!! És a vonulás elejére löktek, csak a mellém állított hölgy jelezte ruhám rángatásával, hogy ferdén vagy gyorsan megyek. Egyedüli támpont az előttem haladó Juhász Balázs dudájának hangja volt. Neki köszönet a három nívós napért, valamint azért is, hogy ez évben ismét láthattam őt családjával együtt, ahogy dudaszóval végigjárták a falut. Ilyen sincsen mindenhol! Jó azt látni, amikor valaki kérés nélkül tesz a közösségéért, élteti a régi hagyományokat vagy újakat hoz létre.

Szemetes zsákok

Sajnos az elmúlt időszak negatív önkéntesekből is gazdag volt. Két illegális szemétlerakással gazdagodtunk... (szabad így káromkodni??) Míg az egyikben a nagytraktoros gazda géppel rakta le a több százkilós szemetes zsákokat, addig a kistraktoros jótevőnktől tetőre való palacserepet kaptunk több száz kilogramm mennyiségben. Veszélyes lerakóba szállítása és ártalmatlanítása 150 000 forintot tesz ki. Ezt másra is tudtuk volna a faluban fordítani. A palás emberünknek köszönet: nagyon szépen, szabályosan rakta le, amit hozott. Otthon valószínűleg most még nagyobb rend van az udvarán. Azért köszönjük... A rendőrségi feljelentést megtettük. Kérem a lakosokat, ha bárki ilyet lát jelezze nekünk! Ne érezze úgy, hogy ő spicli, hiszen a

másik közösségünk ellen tesz!

A Tájházak napja keretében meghirdetett kosárfonó tanfolyam is sokakat érdekelt. A Tájház lesz nyáron a gyerek túratáborosok egyik bázisa is. Benyújtottunk egy olyan pályázatot, ahol egy újabb pajtában régi kézműves mesterségek oktatását, valamint gyógynövények szárítását végeznénk. Mindehhez egy jurta is dukál, ha nyer a pályázat.

Kedves messziről jött Kövesdiek, kedves Elszármazottaink! Nagy feladatra vállalkoztunk ez év pünkösdjén, hogy a Kövesd települések küldöttségeit, a hétfői napon pedig ismét Elszármazottainkat fogadjuk. Amennyire nagy a feladat, legalább annyira nagy a megtiszteltetés is, hogy ezt Sopronkövesd teheti meg. Érezzétek valamennyien jól magatokat nálunk! Vigyétek jó hírünket és térjetek majd vissza Kövesdre újra!

Az Isten áldjon Mindnyájatokat!

„Határon átnyúló hagyományőrzés”

Mint arról már a korábbi lapszámunkban hírt adtunk, egy újabb nyertes interreg pályázat keretében lehetőségünk nyílt, hogy a testvértelepülésünkkel egy hagyományokra épülő, hagyományokat bemutatót programsorozatot szervezzünk meg. Februárban az alsóbodokiak jártak nálunk farsangolni, áprilisban mi jártunk náluk, hogy megismerkedjünk a húsvéti ünnepet megelőző hagyományaikkal. Az április 8–10. között zajló programsorozat rendkívül színes volt, erről bővebben olvashatnak a lapunkban. Itt pedig egy rövid összeállítást közlünk arról, hogy hogyan élték meg azokat a napokat a programokon résztvevő gyerekek és felnőttek.

Benc Blanka
Alsóbodok

Nagyon készültünk a sopronkövesdiek érkezésére. A gyerekeknek sok programot szerveztünk. Pénteken délután az óvodával ismerkedtek meg, ahol kézműves foglalkozásokon vettek részt a bodoki gyerekekkel együtt. Az óvodában volt szalvétatechnikai foglalkozás, ahol a tojás alapját elkészítettük, arra a gyerekek a szalvéta technikával különböző húsvéti motívumokat dolgozhattak rá. Kifestőket készítettünk ki, és a húsvéti témához kapcsolódva nyuszikat, virágokat lehetett egy kicsi kerítésre rádolgozni. Az alapanyagokat előre elkészítettük, a mintákat kirajzoltuk, csak vágni és ragasztani kellett. Míg a gyerekek kézműveskedtek, addig a felnőtteknek bemutattuk az óvodánkat. A program a kultúrházban folytatódott, ahol Écsi Gyöngyi mutatta be az Angyalbárány című mesét, amit a gyerekek is és a felnőttek is élvezettel hallgattak.
Szombaton a kultúrházban folytatódott a program. Egyik asztalnál polisztirén anyagból csibéket lehetett készíteni és konzerves dobozból nyuszikat. A másik asztalnál a korsárfonással ismerkedtek a gyerekek és a felnőttek. Jó volt látni, ahogyan sok felnőtt is beállt kosarat fonni vagy éppen mintákat vágni, nyuszit ragasztani. Két asztalnál a tojásfestést lehetett megtanulni. Az egyik helyen olvasztott zsírkrétával rajzoltak mintákat a tojásra, a másik helyen írókával hímezték a tojásokra a zoboraljai mintákat. A 84 éves, Esküdt István kosárfonó a hagyományos kosárfonást mutatta be. A korongozásnál pedig mindenki kipróbálhatta, hogyan kell egy cserépedényt elkészíteni. Akinek sikerült, haza is vihette, mint ahogyan minden kézműves alkotást elvihettek a gyerekek. A délután folyamán a bodoki asszonykórus tagjai által készített böjti ételeket lehetett megkóstolni. Sok finomság került az asztalra. Mi nagyon jól éreztük magunkat, örülünk, hogy vendégül láthattuk a kövesdi gyerekeket és a felnőtteket, és bízunk benne, hogy ők is maradandó élményekkel tértek haza.

Gyepes Zoltán
Alsóbodok

Nekünk nagyon sokat jelent, ha nemzettársainkkal tudunk találkozni. Éppen tegnap mondtam is valakinek... Ti, magyarországi magyarok nem is tudjátok megérteni, hogy mi ezt kisebbségben, hogyan éljük meg. A határ köztünk van, gyakorlatilag két országból származunk, de ugyanazt a nyelvet beszéljük, közös kultúránk és hagyományaink vannak, amelyek kötődnek egymáshoz. S azzal, hogy most gyakrabban tudunk találkozni, át tudjuk adni az élményeinket a tapasztalatainkat, meg tudjuk osztani a hagyományainkat, gazdagítjuk egymást minden szinten. Ha ebbe a gyerekeink is bele tudnak nőni, konkrétan is tudnak kapcsolódni nemzettársainkhoz ez csakis pozitív dolgokat tud megjeleníteni. Erősíti az gyerekek indentitástudatát, erősíti bennük a valahová tartozás érzését. Mi a nemzetben gondolkodunk, a Mura-vidéktől Székelyföldig magyar szót hall az ember, ez fontos, mert így tudjuk megtartani a magyarságunkat.

Gyepes Lea
Alsóbodok

Én nagyon jól érzem magam. Nagyon jó, hogy itt vannak a sopronkövesdiek, együtt játszhatunk. A kézműves foglalkozásokon is együtt vagyunk, együtt készítettünk nyuszikat, tojásokat is festettünk, és kosarat meg nyuszit is fontunk. Vannak barátaim a kövesdiek közül, sokat ismerek már közülük. Voltam Sopronkövesden már többször is. Ott voltunk a farsangi programon, az oviban is játszottunk, kézműves foglalkozáson voltunk, és a patakba dobtuk a kiszebábot. Felvonultam a busókkal is, nem féltem tőlük, pedig nagyon ijesztőek voltak. Szívesen megyek máskor is Sopronkövesdre a szüleimmel.

Mentes Ákos Benedek
Sopronkövesd

Szerintem nagyon jó volt a mai nap és a tegnapi is, Nagyon örültem, hogy együtt lehetek a bodoki gyerekekkel, még nincsenek barátaim, de nagyon szeretnék itt barátokat szerezni. Részt vettem a kézműves foglalkozásokon, még a korongozást is kipróbáltam. Ebben az tetszett nagyon, hogy koszos lett a kezem. Már próbáltam korábban is próbálgattam, szeretném majd egyszer igazán megtanulni, nem profinak, csak úgy alkalmanként.

Nagyon tetszett a mesemondó előadása, vicces volt, és az is vicces volt, hogy felmehettem a színpadra és magam is szereplője lehettem az előadásnak. Megtapsoltak. Jól éreztem magam a színpadon, szeretek szerepelni. A kézműves foglalkozásokon sok mindent kipróbáltam, az oviban minden foglalkozáson részt vettem. Örülnék, ha többet jönnének Kövesdre, azért, hogy barátkozzunk ismerkedjünk. Az egész hegyet és a falut is megmutatnám nekik.

Bolter Péter
Sopronkövesd

Köszönjük, hogy itt lehettünk és részt vehettünk ezen a programon. A gyerek által kerültünk ide, és nagyon jól éreztük magunkat, a kislányunk haza sem akart jönni. Szívélyesen fogadtak bennünket, olyan volt, mintha hazajöttünk volna. Nagyon jó programok voltak a gyerekeknek, amit a felnőttek is nagyon élveztek. Megnézhettük a falujukat, beleláthattunk egy kicsit az életükbe. Volt íjászbemutató, bábszínház, este a felnőtteknek is voltak programok, mint borkóstolás, addig a gyerekeket lefoglalták, mesét vetítettek nekik.

Az egész program a húsvéti készülődésre épült, a kézműves foglalkozásoknak is ez volt a témája. A gyerekek sok mindent kipróbálhattak. Húsvét előtti virágvasárnapon pedig szentmisén vettünk részt, ahol a falubeliek a Passiót énekelték el. Más volt, mint nálunk a faluban, de jó volt látni és hallani őket. Az Esterházy János emlékhely bemutatása pedig egy külön élmény volt. Mindent megtesznek azért, hogy a búcsúhelyből egy zarándokhelyet építsenek ki.

Kazinczy-Knauz Annamária
Sopronkövesd

Az időjárás áprilisnak megfelelően szeszélyesen alakult, volt részünk esőben, napsütésben, de leginkább szélben. Bár ez senki kedvét nem szegte. A gyerekek nagy örömmel simogatták, etették a bárányokat, íjászkodtak, barkácsoltak a helyi óvodásokkal az első nap. A bábszínház pedig felejthetetlen élmény volt gyereknek és felnőttnek egyaránt az ízes beszédet hallgatva, sokat nevettünk a kicsi és nagy beugró színészeken. Az ételek akár mint az itthoniak, a borok a helyi adottságoknak megfelelően, szárazabban.

Szombat reggel a gyerekek nagy örömmel keresték a rejtvények alapján elrejtett tojásokat. A tojásfestés, agyagozás, barkácsolás lefoglalt mindenkit, engem és azt hiszem a legtöbb hölgytársamat rabul ejtett a kis kosarak fonása. A böjti ételkostoló nagyon sok újdonságot tartogatott.

Az óvónőknek nagy hálával tartozunk az egész hétvégért és főleg a szombat esti kis szabadságért.

Öröm volt magyar nyelvű misén részt venni vasárnap, főleg a szép viseletbe öltözött asszonyokat, lányokat, férfiakat látva. Az utána következő banyaúsztatást, és villőzést se látni hazánkban. Gróf Esterházy Jánosról is sikerült bővíteni a tudásunkat, egy videó, a múzeum és a kápolna megtekintésével. A felvidéki első falulátogatásom, hasonló érzéseket keltett, mint a korábbi erdélyi látogatások. Jó volt látni és tapasztalni, az emberek kedvességét, barátságát, humorát, szorgalmát, igényességét. Lassan 11 éve hasonló érzések miatt választottuk Sopronkövesdet lakóhelyünknek. Öröm volt hallani a töretlen hitüket Istenben és a gondviselésben, érezhető is az áldás az életükön, munkájukon.

Mindenkit csak bátorítani tudok, hogy látogasson el arra környékre, és lássa, ők hogyan élnek és gondolkodnak ebben a mai modern világban. Amit nagyon ügyesen képesek összeegyeztetni.

Legyen példaképünk az ő példaképük, gróf Esterházy János élete, megmaradni kereszténynek és magyarnak minden időben és minden körülmények között.

MENYHÁRT ILDIKÓ

ÓVODAVEZETŐ-HELYETTES

Mélységekben

Mostanában egyre többször veszem észre magamon, hogy a dolgok mélységét keresem. A pillanatokat igyekszem mélyen megélni, aztán később ízlelgetni, mérlegelni mi, miért ért annyit, amennyit. Ezzel kicsit hagyom az élményt maradni és érni, meg aztán késleltetem magamban a történések gyors váltakozását. Most is egy ilyen élmény „dédelgetését" élem és nem akarom engedni.

Virágvasárnap este én is leszálltam arról a buszról, ami Alsóbodokról hozta haza a település apraját és nagyját. Azokat, akik részesei lehettek annak a 2-szer 3 napos határon átnyúló projektnek, amelynek során egymás tavaszi népszokásaival ismerkedtünk. Felejthetetlen pillanatokat éltünk meg itthon is és odaát is. Február végén csújjogattunk, elúsztattuk a kiszebábot, fánkot sütöttünk, vonultunk a haramiáknak tűnő busókkal. Április elején Bodokon a húsvéti előkészületek kapcsán bárányt néztünk, tojást kerestünk, kosárkákat fontunk, banyát úsztattunk és villőzni kísértük a helyi lányokat. De nekem mégsem ezektől lett meghatározó élmény, hanem az együttességtől.

Attól, ahogy a programok előkészületei, megvalósításai során összedolgozott a kövesdi és a bodoki szervezők, foglalkozásvezetők csapata. Attól, ahogy dudásunk együtt lelkesedve a hallgatósággal meseszerű hangszerbemutatót tartott. Attól, ahogy önkormányzatunk dolgozói készségesen szervírozták étkezéseinket az étterem csapatával. Attól, ahogy szülő és óvó néni csendes megilletődöttségben őrizte gyermekeink éjszakai álmát az óvodai csoportszobában. Attól ahogy a fánktészta és dagasztója „kelesztgette" bennünk az étvágyat. Attól, ahogy a helyi és idegen érdeklődők sokasága megindult, hogy részese legyen egy igazi, autentikus busófelvonulásnak. Attól, hogy a két település polgármesterét titkosan busónak öltöztetve beállították, hogy vezessék Franciska majorig a menetet. Attól, ahogy természetjáró és kiránduló együtt fedezte fel az éledő természet első jeleit az erdőnkben.

És ez az együttesség a visszautazásunk során csak fokozódott. Hiszen, olyan meleg szívélyességgel ölelte át egymást bodoki és sopronkövesdi. Hiszen, profi és amatőr együtt íjászkodott, apa és fia színpadi szerepet vállalt és sorolhatnám még tovább. De felesleges, hiszen egyszer csak úgy összekeveredett mindenki mindenkivel, hogy csak esténként lefekvés előtt derült ki, hogy ki, hova is tartozik.

Hát mi ez, ha nem más, mint az együttességnek az az örömforrása, amit csak a közösséghez tartozás jó érzése adhat. Mi ez, ha nem a közösségi összetartozás mélysége.

De mindezeken túl van bennem egy másik öröm és mélység is. A pedagógusi hivatásé, amelyben megéltem a játék szabadságát, amelyben gyermek úgy játszik együtt a másikkal, hogy abban nincs korlát sem másságból, sem határból. Szaladgáltam matracokon, játszottam gólyásat településünk vezetőségével, ami képes volt felidézni bennük is a játék felszabadult örömét. Önfeledt és boldog pillanatokat éltem. Ez az öröm volt bennem akkor is, amikor a programok során színes népi kultúránk, közösség összetartó erejét tapasztaltam. A hagyományok közös átörökítése, az énekszó és muzsika, a viseletek babákon és kislánykákon való megjelenése, a természetes anyagokkal való bánásmód, mind a lelkemig ért. Mert az óvodapedagógusi hivatás legfontosabb feladata, hogy a családok egyetlen szeme fényéből, közösségi embert formáljon, segítse a társadalomba való beilleszkedést, hazaszeretetre, nemzeti hovatartozásra neveljen. Tudatosítsa észben, szívben, hogy bár mindannyian mások vagyunk, mégis egy közösséghez, egy nemzethez tartozunk. Egy az anyanyelvünk és bárhol is élünk a világban mi magyarok összetartozunk.

Lehetne ez a záró gondolatom is, de ha mélység megélésével indítottam, akkor van még bennem valami. Az INTERREG-es pályázat meghirdetői kitalálták, mi a magunk lehetőségei és álmai szerint megvalósítottuk, gyermekeink élményei gyökeret eresztve élni kezdtek.

„– Mit játszunk?
– Menjünk el Bodokra!
– Jó, de akkor össze kell pakolni!
– Akkor pakolj! De hozd a Gyereket is!

A két kicsi lány lázas pakolásba kezd az óvodai babaszobában, és valamennyi táskát megpakolva, 3 babát a babakocsiba tuszkolva az asztalok között elindul Alsóbodokra. Az asztalok között nem férnek, irányítom őket a határ felé, veszik a lapot és már fordulnak is. A szőnyegen odaérnek, kipakolnak és a babákkal letelepednek.
– Menj, hozzál enni is a Gyereknek!"

Kottrik Zoltán

Alkotóművész

A velünk élő Petőfi

Mint köztudott Petőfi Sándor nagy barátságot ápolt Gróf széki Teleki Sándorral, akinek az oldalán harcolt az 1848–49-es szabadságharcban. A „vad gróf" gúnynéven is említett Teleki, volt Petőfi Sándor egyetlen arisztokrata barátja. A grófról, Gyulai Farkas Író Gróf Teleki Sándor regényes élete című kötetének előszavában a következőket olvashatjuk:

„Teleki Sándor gróf, a szabadságharc, nagynevű ezredese és Erdély főhadbiztosa az ősrégi Garázda- családot folytató széki Teleki családból származik, amely rokonságban volt Mátyás király anyjának, Szilágyi Erzsébetnek családjával is. A család őse Teleki Mihály erdélyi kancellár, akinek sikerült diplomáciai ügyességgel leráznia Erdélyről a török uralmat. Érdeméért grófi rangot kapott Lipót királytól. Ama kevés politikus közé tartozott, akik politikájukat vérükkel pecsételték meg: mikor a török vissza akarta foglalni Erdélyt, és Thököly Imrét erős sereggel az országra küldte, Teleki maga vezette az erdélyi hadakat, mint főgenerális, és a zernyesti csatában 1920. augusztus 21-én elesett. Halála után fiai római szentbirodalmi grófi rangot kaptak. Ebből az előkelő főnemesi családból származott Teleki Sándor ezredes. Annak az ágnak, amelyből ő sarjadt, a kancellár legidősebb fia, Teleki Mihály Kővári kapitány volt a feje. Ez a Mihály kuruc ezredes volt, híven szolgálta Rákóczi Ferencet, s a harcok közben érdekes naplót írt a Rákóczi-szabadságharc eseményeiről. Valószínű, hogy Teleki Sándor ettől az ősétől örökölte a kurucságot és az írói tehetséget." Több szál is összekötötte barátságukat.

Így tudjuk, hogy Petőfi miután feleségül vette Szendrey Júliát, mézes heteiket Koltó településen töltötték, amely nem messze fekszik az erdélyi Nagybányától, a Teleki kastélyban, amelyet Teleki Sándor adott át Petőfinek e szavak kíséretében: „A szakács marad a feleségével, mert asszony nélkül nem hagyom nődet, s ennetek is csak kell, mert turbékolásból nem élek meg." Több alkalommal is megfordult Petőfi itt, de ez volt a legemlékezetesebb, az 1847. szeptember 9. és október 19. közötti időszak, amikor Petőfi hitvesével, Júliával itt töltötte a mézesheteket, és közben 28 új verssel gazdagította a magyar irodalmat.

Sok élmény fűz engem is Koltó településhez, ahol hűen őrzik magyarságukat, ezzel alkotva egy igaz magyar szigetet az őket körülvevő román települések gyűrűjében, és annál nagyobb tisztelettel és odaadással őrzik Petőfi emlékét. Sokszor sétáltam a Teleki-kastélyban, és a körülötte lévő csodálatos parkban. Van egy olyan érzése az embernek, hogy az egész parkot körüllengi Petőfi szelleme. Szinte kézzelfogható.

Innen jött az ötlet. Hiszen ott van Petőfi Sándor és Szendrey Júlia lábnyoma, amint szerelmesen sétálnak és csókolóznak. És hol? Mindenhol amerre csak lépünk, csak a képzelet szab határt, hogy ezt ne lássuk meg. Így találtam meg lelki szemeimmel és rögzítettem a csodás szerelmespárnak, Petőfi Sándornak és Szendrey Júliának lábnyomát. Ekkor írhatta Petőfi e sorokat, a „Csendes élet" című versben:

…„S most itt vagyok… oly messze, messze
Száz mérföld tőlem a világ,
Ki egykor azt becsavarogtam,
Mint a garabonciás diák.

Itt űlök feleségem mellett
Ebb'a csendes kis faluba'
Egykor szűk volt a föld, s imé most
Elég tág e kicsiny szoba."…

Az alkotás mérete 51x76 cm, anyaga préselt falap, vászon, gipsz, akril festék. Készítés ideje: 2022.

VIRÁGH IMRÉNÉ KATI

VÉDŐNŐ

Életfa ünnepség

Végre fellélegezhettünk, megszűnt szinte minden Covid-járvány miatti korlátozás! Két év után, újra szabadon ünnepelhettük az anyák napját, április 29-én megtarthattuk az avató ünnepséget az Életfáknál. Mivel az előzőek ágai már megteltek, Kottrik Zoltán fafaragó új fát készített, amely egyszerre 20 levéllel lombosodott, ennyi kisgyermek született 2021-ben Sopronkövesden. Idén elsősorban őket köszöntöttük, de az ünnepségre meghívást kaptak a 2019-ben és a 2020-ban született lurkók is, mivel az elmúlt években az ő ünnepélyes köszöntésük a járvány miatt elmaradt. 2021-ben született gyerekek: *Szaiff Hanna Szófia, Fabi Zselyke, Pete Zalán, Szalay Soma, Gazdag Máté, Magyarász Lilien, Véghelyi Miléna, Pete-Pikó Armand, Czeglédi Liza Zília, Molnár Noel, Dohány Réka, Takács Fanni, Takács Hannaróza, Deák Áron, Pécsi Marcell, Juhász Botond, Krémer Liána, Berta Máté László, Raffai Kamilla Kincső, Maráz Kolos.*

Ez úton is boldog, gondtalan gyermekkort kívánok nekik, szüleiknek pedig sok erőt, jó egészséget a felneveléséhez.

Játék

Ismerd fel!

Az alábbi képen egy apró részlet látható egy sopronkövesdi látványosságról. Ha kitaláltad, melyik nevezetességünket ábrázolja, küldd el a megfejtést a kovesdihermesz@gmail.com címre, vagy a 30/308-6375-ös telefonszámra, legkésőbb 2022. június 20-ig. A helyes megfejtők egy ajándéksorsoláson vesznek részt. Előző játékunk szerencsés nyertese: **Horváth Nándor, Nagylózs.** Gratulálunk!

A 2021-BEN SZÜLETETT IFJÚ SOPRONKÖVESDI POLGÁROK

Czeglédi Liza Zília

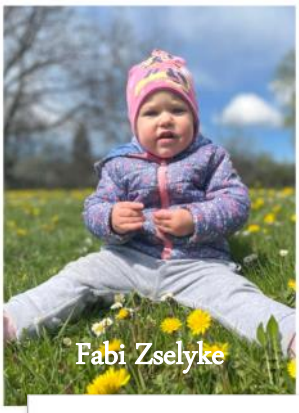
Fabi Zselyke

Krémer Liána

Berta Máté László

Deák Áron

Gazdag Máté

Dohány Réka

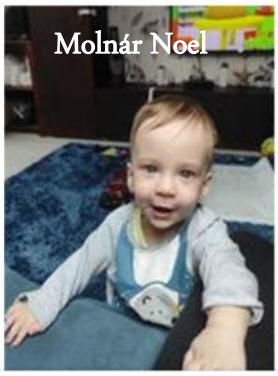
Molnár Noel

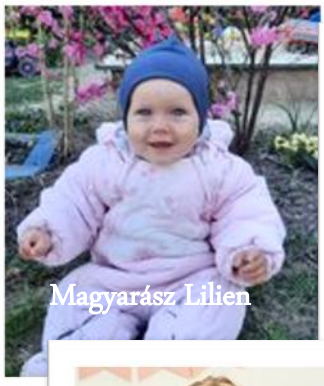
Magyarász Lilien

Pécsi Marcell

Maráz Kolos

Takács Fanni és Hannaróza

Véghelyi Miléna

Szaiff Hanna Szófia

Raffai Kamilla Kincső

Pete Zalán

Szalay Soma

Juhász Botond

Pete-Pikó Armand

FÜLÖPNÉ HIDEGH CSILLA

ÓVODAVEZETŐ

Madárbarát óvoda

„Piros pünkösd napján,
Mindenek újulnak,
A kertek, a mezők,
Virágba borulnak.”

A legutolsó lapszámban arról írtunk, hogy óvodánkban mennyire fontosnak tartjuk, hogy környezettudatos gyermekeket neveljünk. Most beszámolok Önöknek arról, hogy ennek szellemében mi minden történt az elmúlt időszakban:

A Víz világnapja alkalmából a nagycsoportosok ellátogattak a Soproni Vízmű által szervezett nyílt napra. Itt a víz körforgása, a víz szállítása, lakásokba való odajutása... Mind-mind érdekes információ volt, s a fiúknak különös élményt jelentett, hogy beülhettek a markológépbe, és felnőtt felügyelete mellett kipróbálhatták azt. Persze a többiek sem maradtak le a „vizes” témáról, hisz a csoportokban több mint egy héten át „a csapból is ez folyt”. A gyerekek a csoportokban végzett kísérleteken megfigyelhették, hogy az élőlények számára mennyire fontos a víz, elsétáltak a közeli halastóhoz, ahol annak élővilágát, környezetét tanulmányozták. A csoportban helytálló „vízirendőrök” a nap folyamán többször is figyelmeztették a gyermekeket a vízivásra. „A legjobb választás a víz!” címmel kiírt felhívásra két csoportunk videójával pályáztunk.

A fafaragók által felajánlott KÖN napi adományból két teknőst vásároltunk, gyermekeink legnagyobb örömére! A teknősök névválasztásába a családokat is bevontuk, és az ötletekből szavazással választottunk. Így a két akvaterrárium lakó a Csámpi és Spuri nevet kapta.

Vendégünk volt Dr. Varga Bence állatorvos, aki a felelős állattartással kapcsolatosan beszélt az ember feladatairól, munkájáról, a gondoskodás fontosságáról. Egy igazi nyuszi vizsgálatát, oltását, kezelését nézhették meg az ovisok! Azt gondolom, hogy Önök is láthatják, hogy valóban úgy cselekszünk, ahogy azt hirdetjük: környezettudatosan, környezetbarátként. 2019-ben megszereztük a „Madárbarát óvoda” címet, most pedig benyújtottuk pályázati anyagunkat az „Állatbarát óvoda” címre is. Ennek elbírálása még nem történt meg, reméljük, hogy sikerülni fog!

De szellemiségünkkel szeretnénk a családokat is „megfertőzni”! Arra gondoltunk, hogy milyen jó is lenne, ha nem csak az óvoda falán, és nem csak a Magyarász család háza falán (ha esetleg másutt is van, akkor elnézést) lehetne megtalálni a Madárbarát kert táblát! Arra buzdítjuk Önöket, hogy Sopronkövesd legyen az a falu, ahol a legtöbb madárbarát porta van! Szeretnénk, ha minél többen csatlakoznának ötletünkhöz!!! Persze a környezettudatos tevékenységeken túl egyéb, kulturális programok is gazdagították a mindennapi ovis életünket. Így hallhattuk „Julcsi meséi”-t, zenei kíséret mellett felolvasott a Mázli és Szamóca című mesekönyvből maga a szerző, Schmuck Éva. Mindkét előadás nagyon tetszett gyermekeinknek is, és nekünk, felnőtteknek is. S természetesen járt nálunk a nyuszi is! Olyan sok csomagot rejtett a bokrok alá, a fűcsomókba, hogy alig bírtuk összeszedni! Nem véletlen! Hisz hozzánk járnak a legjobb ovisok!!!

Madárbarát kert

Magyarász-Tóth Krisztina

Mottónk: „mi segítünk nekik, ők segítenek nekünk!"

A Hanság szélén, ahol felnőttem, az udvarunk közepén állt egy óriási diófa, amelyet még a szüleim ültettek. Kislányként nagyon élveztem, ahogy édesapámmal műanyag palackból készítettünk madáretetőt. Az ablakunkból csodált csipegető cinegék és verebek látványa örökre belém égett. A kövesdi házunk udvarán áll egy diófa...

Előtörtek az emlékeim...

Rögtön tudtam, hogy szeretném ezt az érzést gyermekeimnek is átadni. Férjemmel és az óvodás kisfiúnkkal közösen etetjük és itatjuk a madarakat ősztől tavaszig. Az itatóikat és a fürdőhelyüket egész évben vízzel töltjük. Kis barátaink hálásan szedegetik a kártevőket a gyümölcsösünkből, s csodás énekükkel ajándékoznak meg minket.

Hisszük, hogy sokat tehetünk a környezetünkért. A méhecskékre is gondolunk a sok-sok virág és gyümölcsfa ültetésével.

Egy süni isbúvóhelyet talált a levágott gallyaink között. A legkisebb kert is otthont adhat az állatoknak, ha szeretettel vesszük őket körül!

Madárbarát kert

Hogy mit is kellene ehhez tenni? Az alábbiakat:

1. lépés: a regisztráció: https://www.mme.hu/madarbarat_kert oldalon
2. lépés: regisztráció után egy csomag vásárlása szükséges. Ezt *egyetlen egyszer* kell *megvenni*, és van választási lehetőség csomagok között. (az alapcsomag ára: 9000 Ft)
3. lépés: a csomag megvásárlásától számított három hónapon belül kapnak egy elektronikus jelentőlapot, amelyet egyszer kell kitölteni, és az Önök által végzett madárvédelmi munkáról kell beszámolni. Ne gondoljanak semmi bonyolult dologra! Egy-egy madáretető, itató madárodú elhelyezését kell dokumentálni a jelentő lapon.
4. lépés: ezt követően postai úton megküldik a táblát, amit Önök kihelyeznek, hogy büszkén hirdessék: itt egy madárbarát család lakik és tevékenykedik!

Teljes részletesen a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület honlapján olvashatnak a programról, és bízunk abban, hogy Önöknek is tetszeni fog!

TÓTH ZSUZSANNA

A kecskeduda két útja

Első út: 2022. február 19.

Juhász Balázs régóta tervezte, hogy ellátogat családjával Mohácsra a busójárás idején. A gyerkőcök még kicsik, ezért az utazás váratott magára. Amikor meghallotta, hogy Sopronkövesdre busók érkeznek, nagyon izgatott lett, hiszen mindenki szeretné egyszer az életben látni őket, részese lenni egy kicsit a többszáz éves hagyománynak. Amikor polgármester úr felkérte, hogy a kecskedudával vegyen részt a farsangi felvonuláson, azt gondolta, hogy de jó, egészen közelről fog egy – két busót látni, sokkal jobb, mintha elutazott volna Mohácsra. Viszont álmában sem gondolta, hogy egy egész busznyi álarcossal fog együtt vonulni! A felvonuláson ahogy odaértek a Fülesi úti elágazáshoz, gondolta, megáll megnézni, hogy mennyire maradtak le mögötte az emberek és akkor tudatosult benne, hogy bizony ő vezeti a busókat! Ez ugye nem történik meg az emberfiával túl gyakran. Figyelte, ahogy a busók mókáztak az autósokkal és az út mellett álló tömeggel, ők pedig örömmel fogadták a tréfát. Libabőrös jó érzés volt mindennek részesének lenni.

Útközben megfigyelte, hogy minden két busó között megy egy-egy hölgy, de akkor még nem értette, hogy miért. Később világossá vált, hogy a busóálarcból csak előre lehet kilátni, nincs perifériás látás, ezért szükség van vezetőre.

A mohácsi busók Klepetaló csoportja volt olyan kedves, hogy hozott egy -egy öltözetet Alsóbodok és Sopronkövesd polgármesterei számára is, az álarc felemelése nélkül végig gyalogolták az utat. Erről Balázs azt gondolta, le a kalappal, hiszen neki is kimerítő volt a csupán egy kilométeres utat „végig fújnia".

A busók közül többen is gratuláltak Balázsnak, és a beszélgetések során kiderült, hogy a mohácsi busójáráson csak néhány dudás szokott fújni, ami meglepő, hiszen a duda több száz éven keresztül egyik jellegzetes hangszere volt a Kárpát-medence népeinek, így helyük lenne a dudásoknak a busójáráson is.

Második út: 2022. március 15.

Március 15-én, az előző hetek pörgése után békésen veteményeztem otthon. Egyszer csak meghallottam a kecskeduda hangját az utcán. Be kell vallanom, az első gondolatom az volt, hogy Úristen én elfelejtettem, hogy ma is van rendezvényünk? Hova nem mentem el??? A szívem kalapált, a pulzusom 200 lett, a gondolataim

szélsebesen kavarogtak. Végig gondolva rá kellett jönnöm, hogy semmi, de semmi nincs ma. De akkor miért szólt a kecskeduda? Biztosan ajándék Juhász Balázstól – gondoltam, igen tutira az. Köszönöm szépen!

Tényleg ajándék volt. Mint megtudtam Balázstól, már harmadik éve, március 15-én felveszi a viseletet, és útnak indul a családjával, hogy tisztelegjenek az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hősei és eszméi előtt – a gyerekek kezében egy-egy nemzeti lobogóval. Mivel a kecskeduda ennek a korszaknak is jellegzetes hangszere volt – használták verbunkozáshoz, de bálakon is –, talán egy dudás számára mi sem természetesebb, minthogy március 15-én hangszerével „elmeséli" mindenkinek a régi történeteket. Balázs '48-as dalokat és néhány, a korszakban született dalt játszott ezen a napon is. Az ablakokból integettek nekik felnőttek és gyerekek, ilyenkor megálltak és fújt egy dalt a ház előtt. Útjuk a Petőfi-szobornál ért véget, ahol 2–3 dalt még eljátszott, és fejet hajtottak.

Teszik ezt önzetlenül mindazért, hogy viszonozzák a sokféle kulturális élményt, amiben Sopronkövesden részük van, valamint azért, mert kövesdiek, és adni szeretnének valamit a közösségnek.

Sajnos egyre kevesebben választják ezt a hangszert. Mi szerencsések vagyunk, hogy láthatjuk, hallhatjuk és megismerhetjük. A hozzá tartozó történelmi, néprajzi és zenei tudást sem hagyja elveszni a dudás, örömmel mesél bárkinek az összegyűjtött ismereteiről.

A kecskedudához nagyon passzolna egy dob, a régi időkben „párban jártak", és ha valaki kedvet érez, Balázsék örömmel fogadják jövőre március 15-én tiszteletadó útjukon.

Kazinczy Péter

kertész

A csicsóka

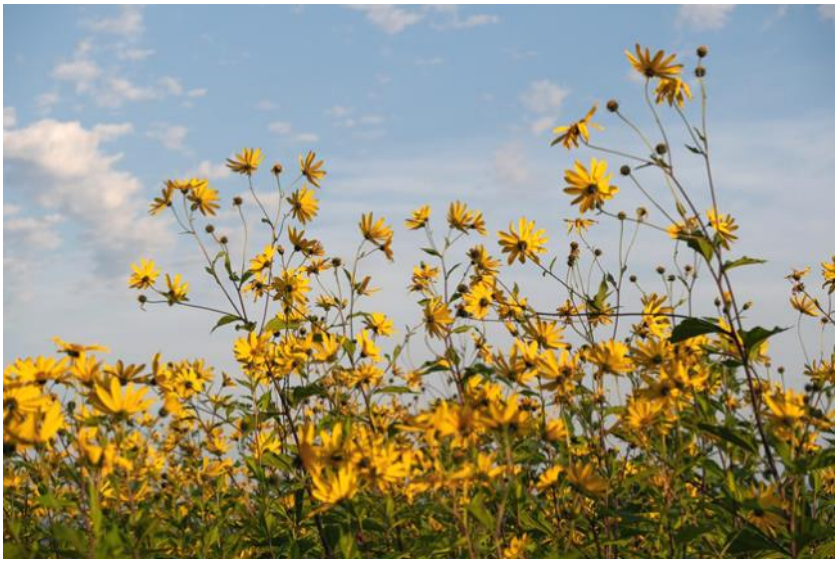

Az èszak amerikai származású csicsókát a francia konyha ismertette meg Európával a 18. század elején. Magyarországon Lippay János a Posoni kert című munkájában már leírja kedvező, igénytelen tulajdonságait, jelentős népélelmezési szerephez azonban csupán az I. világháború éhínsége idején jutott. A háború után termesztése visszaszorult, csupán a legszegényebb rétegek asztalára került, akik , főleg nyersen fogyasztották, télen bármilyen más étel mellé.

A csicsóka (*Heliantus tuberosus*) a fészkes virágzatúak (Asteracea) családjába tartozó évelő, dudvás szárú növény. Gyökérzete a burgonyához hasonló járulékos gyökérzet, gumóinak színe fehér, pirosas, bronzszínű, illetve ezek közti átmenet lehet. Szára elfásodó, elágazó, szőrös, akár a 3 m magasságot is elérheti. Levelei még a legnagyobb nyári forróságban is haragos zöldek. Nyár végén nyíló virágzata kisebb, mint a napraforgóé, de szintén nagyon tartós, mutatás a vázákban. A növény teljes hajtásrendszere minden évben elpusztul, gumója azonban a talajban akár tartós -30°C-os fagy idején is áttelel.

Igénytelen, jól megterem a gyenge homoktalajon is, de gumói a tápanyagban gazdagabb, laza szerkezetű talajokon könnyebben fejlődnek. Az ország egész területén termeszthető, erősen szikes talajon azonban csak tömegtakarmány céljára érdemes ültetni.

Futóhomokon hosszú, mélyre növő gumókat növeszt, amikkel jól védi a talajt az erózióval szemben. Kitűnően tűri a hideget, elviseli a száraz időjárást, friss hajtásai is jól tűrik a fagyokat.

A sűrű állománynak gyomelnyomó hatása van, talajlakó kártevők nemigen károsítják. Lombozatát a lisztharmat és a peronoszpóra megtámadja, de mindenféle vegyszeres permetezés nélkül termeszthető.

A gumóját a burgonyához hasonlóan étkezésre használhatjuk, amely vizet, cukrot, proteint és nyers rostot tartalmaz.

A csicsóka gumóinak rosttartalma hatszor akkora, mint a burgonyáé, így gátolja a szénhidrátok felszívódását, ezen kívül magas a kálium, kalcium, magnézium, vas, foszfor és cink tartalma, de tartalmaz még B1-, B2- és C-vitamint is.

Fogyaszthatjuk nyersen, salátákban, köretként, vagy levesként, de főzhetünk belőle szószokat, pürét.

Fogyasztása csökkenti a koleszterinszintet, az édesség utáni vágyat és a fáradságot.

A gumókban levő cukornak az a táplálkozási értéke, hogy a vékonybélben még nem szívódik fel, csupán a vastagbélben zajlik le ez a folyamat, éppen ezért a cukorbetegségben szenvedők is fogyaszthatják.

A hazánkban szegények eledelének tartott csicsókát a legfelkapottabb Nyugat-Európai éttermek olyan ínyecségek mellé kínálják köretnek, mint a homár, a bélszín, vagy a szarvasgomba...

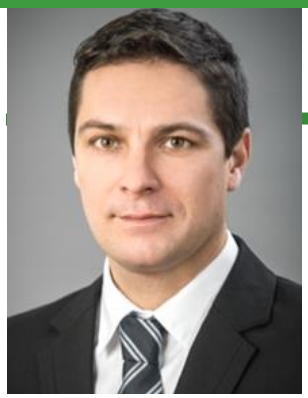

SCHWEITZER KORNÉL

INTÉZMÉNYVEZETŐ

Időt kell találni a lazításra

2022. március eleje, Petőfi utca vége. A Petőfi-szobornak csak a romos talapzata látható, a szobor sehol. Akkor hol lesz a megemlékezés a 48-as forradalomról? Telefon Kottrik Zolinak – az új szobor kész van. Telefon a polgármester úrnak – a talapzat kész lesz. Március 15-én, 11 óra körül az új szobornál – ami mesteri alkotás – gyülekeznek az iskola tanulói, a falu lakói, végül az óvodások is megérkeznek. Két éve nem volt ilyen! Két éve, a járvány miatt, négyen koszorúztunk, azóta szinte minden közösségi programot beárnyékolt, befolyásolt a „Covid-jelenség". Én már többször írtam, hogy látjuk a fényt az alagút végén, most talán azt is mondhatom, hogy kiléptünk az alagútból, és nem is szeretnénk visszafordulni. A műsor jól sikerült, közösen énekeltünk, elhelyeztük a megemlékezés koszorúit, virágait. Megemlékeztünk a mi hőseinkről, akik életüket áldozták azért, hogy szabadon élhessünk. Sajnos beárnyékolta a helyi és az országos megemlékezéseket a szomszédban dúló háború. De nem szabad a kettőt összekeverni! A mi őszinte szabadságküzdelmünket ne keverjük össze a szomszédos területeket lángba borító nagyhatalmi politikai játszmáikkal, amiről laikusként keveset tudunk. Ítéljük el az erőszakot, segítsük az elesetteket, védjük meg a magyarokat, és tanítsuk gyermekeinket toleranciára, elfogadásra, hazaszeretetre. Egy ilyen ünnepen tűzzünk kokárdát, tegyük ki házunkra, középületeinkre a magyar zászlót! Ezért küzdöttek a márciusi ifjak, a 48-as honvédek és az aradi vértanúk is!

A közösségi élet az iskolában is megindult. A korábban elhalasztott, vagy online megtartott versenyek, programok megrendezhetők lettek, nagyon sokat javítva ezzel a közhangulaton!

A szeptemberre tervezett, januárban újra elhalasztott úszásoktatást a tavasszal sikerült megszervezni. A 3. és 6. osztályosok – kiegészülve a nagylózsi harmadikosokkal – a megújult soproni uszodában 9 alkalommal vehettek részt oktatáson. Bízom benne, hogy a szakképzett oktatók által tartott órák hasznosnak bizonyultak, illetve a gyermekek nagyon jól érezték magukat a nyugati színvonalú létesítmény falai között. Az úszásoktatáson részt vevő korosztályok számát szeretnénk bővíteni, már benyújtottam igényünket az „úszónemzet programban" való részvételünkre, ami lehetőséget adna óvodás és kisiskolás gyermekek uszodai oktatására is.

Már a „Covid alatt" is működött, de most már sokkal gördülékenyebb a Lázár Ervin Programban való részvételünk. A magyar állam által ingyenesen biztosított művészeti programokon való részvétel nagyon széles skálát ölel fel: a cirkusztól a színházon át a különböző koncertekig, múzeumpedagógiai foglalkozásig. Voltunk többször a soproni színházban, hallottunk megzenésített verseket az egyházközség közösségi termében, voltak a kicsik bábszínházban, ellátogathattunk a szombathelyi Savaria Múzeumba, a 8. osztályosokkal a Magyar Állami Operaház előadást élvezhettük a budapesti Eiffel Műhelyházban.

Nagyon sokan vásárolnak diákbérletet gyermekeik számára a soproni színházba, de az a program különböző okok miatt mégsem jut el mindenkihez. A fenti program viszont igen, ezzel talán közelebb hozva a gyermekekhez a művészeti, színházi világot. A művészeti társulatok támogatása mellett talán ez a program legfőbb célja!

A tanulmányi- és sportversenyek megindulásával már eredményekről is beszámolhatok:

A „Hétmérföldes csizmában” meseismereti vetélkedő megyei döntőjébe két csapatunk jutott.

Megrendezhettük az iskolai szavalóversenyünket, amelyen kövesdi és nagylózsi gyermekek egyaránt szerepeltek. Örömmel hallgatta a zsűri a piciket és nagyobbakat, nehéz volt rangsort felállítani. A legjobbak a költészet napján előadták produkciójukat az iskola teljes közössége előtt. A verseny szervezője Horváthné Domján Zsófia tanárnő volt. Köszönjük munkáját!

A helyi szavalóversenyünk legügyesebb tanulói a fertődi Esterházy-kastélyban megrendezett Versünnep Fesztiválon képviselték iskolánkat. A szakmai zsűri értékelése alapján Földesi Bendegúz diákunk továbbjutott, június 11-én a Pesti Vigadóban megrendezendő seregszemlén, fesztiválon képviseli iskolánkat, községünket! Szurkolunk Bendinek!

A Szabó Szabolcs Alapítvány által szervezett országos természettudományos vetélkedőn iskolánk csapata a 2. helyezést szerezte meg. A versenyen szerzett élményekről Kovács Annadóra diákunk beszámolóját olvashatják.

Részt vettünk különböző matematika versenyeken, természettudományos versenyeken, változó sikerrel. A helyi fordulókon és megyei versenyeken jól szerepelnek diákjaink.

Folyamatosak a diákolimpiai küzdelmek. Részt vettünk, veszünk labdarúgásban, teniszben, atlétikában. Ez utóbbiban, korosztályában Ratkovics Zsófia 4., Gréger Noémi 5. helyet szerzett a győri megyei döntő erős mezőnyében.

A versenyeredmények mellett, elégedettséggel tölt el, hogy az iskola tanulólétszáma változatlanul nagyon magas, egyre többen választják iskolánkat gyermekük számára. Az idei tanévben a létszámunk meghaladta a 170 főt! A sopronkövesdiek mellett, sok a bejáró, illetve körzeten kívüli tanulónk. A következő tanévben 22 fő első osztályos jelentkezett iskolánkba, közülük 5 fő Újkér településről, ami számomra a korábbi jó kapcsolat tartósságát jelzi. A megnövekedett létszám problémákat is felvet: ennyi gyermek számára nem elég a tantermi kapacitásunk, új, nagyobb vizesblokkra lenne szükség, a gyermekek étkeztetése az ebédlő kapacitása miatt nehézkes, közösségi tereinket kinőttük. Bízom benne, hogy az óvoda bővítése és az új bölcsőde átadása után az iskola felújítására, ésszerű bővítésére is sor kerülhet, ehhez megkapjuk a fenntartó támogatás mellett a község vezetésének támogatását is. A Magyar Falu Program pályázati pénzeinek elnyeréséhez közös gondolkodásra, közös tervezésre van szükség!

Az iskolai tanulmányi munka egyik fokmérője a továbbtanulási mutatókban látható. Nagyon büszkék lehetünk 23 végzős diákunkra, akik közül többen gimnáziumba, szakgimnáziumba mennek. Mindenkit felvettek, mindenkit oda, ahova szeretett volna menni. Sok sikert kívánunk nekik a továbbiakban!

Természetesen a sok iskolai program között a lazításra is kell helyet és időt találni. A gyermekek örömmel vettek részt az iskolai farsangon, már szervezzük a gyermeknapot. A helyi programok mellett egy busznyi gyermek jelentkezett a Budapesti Operettszínház gyermeknapi programjára. A helyi programokat a nagyon jó hangulatúra sikeredett szülői bál bevételéből fogjuk finanszírozni!

Megindult az élet az iskolában! Maradjon is így! Jó volt, meg volt, de soha többé ne kelljen online oktatni. Az iskola legyen hangos! Tudjunk közösen énekelni, tudjuk egymás eredményeit megtapsolni, tudjunk közös programokat szervezni, tudjuk hétfőnként közösen mondani a Szózatot. A hangsúly a KÖZÖS szón van, ami az elmúlt két évben sajnos háttérbe szorult!

Kovács Annadóra beszámolója

Április első két napján egy szuper versenyen, a Szabó Szabolcs Természettudományos Vándorkupán vehettem részt, három csapattársammal, Ratkovics Zsófiával, Földesi Bendegúzzal és Raffai Benedekkel. Természetesen lelkes és támogató tanárnőnket Kussinszkyné Takács Ildikó nénit sem szabad kihagyni a csapattagok felsorolásából.

Pénteki napunk a koránkeléssel indult, majd a soproni vasútállomásról vonattal indultunk Budapestre megmérkőzni sok más iskola velünk egykorú tanulóival. Érkezés után a verseny elnöke vitt minket tovább autóval a Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtérre, hiszen a programok sorozata itt kezdődött. Minden tudnivalót elmondtak nekünk, amit a repülőgépekről tudni kell. Láttunk fel- és leszálló gépeket közvetlen közelről. A kedvenc részem az volt, amikor a repülőgép a fejünk felett repült el. A rossz idő ellenére, mind nagyon élveztük a kirándulást.

A verseny 2. állomása Pestszentimrén, az Ady Endre Általános iskolában volt. Mivel az előző versenyt ezen iskola tanulói nyerték, itt rendezték meg a versenyt. A megnyitó után, egy 5 hosszú feladatból álló versenylapot kellett kitöltenünk. Az első megmérettetés után finom uzsonna és táncház várt ránk. A szórakozás után viszont nyugovóra kellett térnünk, erre szolgált programunk 3. állomása, a Sarokház Panzió. Későn érkeztünk, már nagyon kimerültek voltunk, azonban mégis sokáig fentmaradtunk még. A repülőtérhez közel volt a szállás, és a város gyönyörű megvilágításában hatalmas élmény volt este későig a repülők fel- és leszállását nézni.

Másnap a panzióban töltött reggeli után, a verseny 2. részét kellett teljesítenünk. Villámkérdések, kahoot feladatsor, Da Vinci híd építése és az előzőleg elkészített ejtőernyők eregetése következett.

(A beszámoló a 18. oldalon folytatódik)

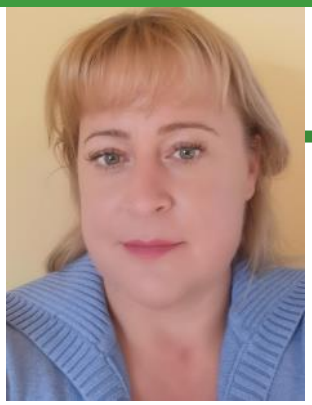

HAJASNÉ GUCZOGI HELGA

BÖLCSŐDEVEZETŐ

A hála, a tisztelet, a köszönet érzését tanuljuk

Bölcsődénkben nagy hangsúlyt fektetünk a jeles napokról való megemlékezésre, a néphagyományok ápolására. A tavasz beköszönte több lehetőséget rejt magában: a kerti munkálatok, a népi jóslások, időjáráshoz kapcsolódó hiedelmek, a nemzeti ünnepről való megemlékezés, és még sorolhatnám, mennyi mindennel ismerkednek a gyerekek ezekben a hetekben. A legfontosabb számukra mégis a húsvéti ünnepi hangolódás, nyuszivárás izgalmas napjai. Az ünnepi reggeli meghittségét, tavaszi zenével fűszereztük. Tízórai után feleleventettük az ismert nyuszidalokat, verseket, majd indulhatott az izgalmas ajándék keresés. Nagy lelkesedéssel rohamoztuk meg az udvart, minden bokor alá bekukucskáltunk, míg végül megleltük a helyet, ahol az ajándékok lapultak.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek megtanuljanak örömet szerezni másoknak. Az édesanya köszöntése különös fontosságú, hiszen sz anya- gyerek kapcsolat életünk legmeghatározóbb kapcsolata. Már csecsemőként hatalmas jelentősége van annak, hogy éljük meg az édesanyával való kapcsolatot.

Ilyenkor alakulnak ki a kötődési minták, amelyek minden később kapcsolatukra hatással lesznek.

Az anyai ölelésnek, érintésnek olyan ereje van, amely felülírja még a nehezebb életkörülményeket is.

Emellett megtanítja a gyerekekkel a hála, a tisztelet, a köszönet érzését, a hagyományok megőrzésért és segít szokássá tenni az ünneplést, amit még nem teljesen ért. Nehéz elmagyarázni mit is ünneplünk, mit jelent az ünneplés, de rendszert adhatunk a gyermek számára, amely szintén segít, hogy kialakuljanak a szokások az életükben.

Tóth Anna: Anyák napi köszöntő

Reggel, mikor ágyamhoz jössz, suttogod a nevemet.
Ujjaiddal cirógatod arcomat és kezemet.
Álmos szemem nyitogatom. Mosolyodra ébredek.
Ez a legszebb ajándékom ameddig csak élhetek.
Május első vasárnapján átadom a virágom.
Szívem szerint mindent adnék, ami szép a világon.
Köszöntelek Édesanyám, hiszen ma van ünneped.
Nekem pedig az az öröm, ha öledben ülhetek.

Kovács Annadóra beszámolójának folytatása

(*Folytatás a 17. oldalról)*

Csapatunk remekül szerepelt a feladatokban. A verseny beugrója egy saját készítésű, maximum 5 perces videó volt, ami az ejtőernyőzésről szólt. A videó elkészítésében Varga Ármin volt segítségünkre. Kora délutánra megszületett az eredmény. Csapatunk a nagyvárosi iskolák között, országosan, 2. helyen végzett!!! Nyereményünk egyéves előfizetés a Földgömbre. Az évünk egy kimagasló pontja volt e két nap. Sok új barátsággal és élménnyel gazdagodtunk. Remélem Ildikó néni jövőre ismét indít egy új csapatot, hogy ők is hasonló értékekkel gazdagodhassanak. Utólag is köszönet mindenkinek, aki segített a verseny megszervezésében!

Kelemen Dávid

Történész

A Somogy megyei gazda-

Ez alkalommal egy olyan személy életútját mutatom be, akinek társadalmi felemelkedése révén utódai Somogy, Baranya (és feltételezhetően Veszprém) megyék kiemelkedő birtokos családjai közé kerültek az 1800-as évek első felében. Már a „Híres kövesdiek" kötet összeállításakor is a látókörbe került Csigó István Somogy megyei gazdatiszt, de – mivel akkor nem sikerült bizonyítani a kövesdi kapcsolatot – a feltételezés nem került be a kötetbe.

Egy nemrég előkerült levéltári forrás azonban konkrét adatokkal igazolta, hogy Csigó István berzencei uradalmi tisztnek az 1830-as években közeli rokona élt Kövesden, Pusztai Csigó Ferenc személyében. A soproni jezsuita, később bencés gimnázium növendéke volt 1776 és 1781 között Csigó István, aki kövesdi származású volt. Tanulmányait a keszthelyi gimnáziumban folytatta.

A középiskolai tanulmányok számára is kiemelkedési lehetőséget biztosítottak a jobbágyi sorból, ugyanis az 1700-as évek második felében nem volt általános tendencia, hogy egy falusi gyermek középfokú tanulmányokat folytasson. Csigó az 1790-es évek végétől már uradalmi ispánként (spanus), illetve számtartóként (rationista) szolgált a Festetich-család segesdi és berzencei birtokán. Mint polányi számtartó, 1812. január 16-án, 46 évesen távozott az élők sorából. Valószínűleg ő volt az 1764. május 14-én Kövesden megkeresztelt Csigó (Pusztai) István.

Első felesége Németh Terézia volt. Házasságukból született Csigó Rozália (1798–1874), vajkai Molnár János uradalmi ispán felesége, vajkai Molnár János (1817–1886) keceli esperesplébános anyja; Csigó József (1800–1876) a jelenleg már Marcalihoz tartozó Nagygomba település lakója, Csigó Károly (1823–1881) uradalmi jegyző apja, a Pécs közéletében fontos szerepet játszó Csigó-ág megalapítója; és Csigó János, 1823 és 1838 között a 7. huszárezred tizedese, 1848-as nemzetőr százados, majd a 16. Károlyi huszárezred őrnagya. Negyedik gyermekük, István 1804-ben született és még ugyanabban az évben meghalt.

Idősebb Csigó István második házasságából, Lengyel Annától született a fiatalon meghalt Barbara (1809–1810), és Lajos (1807–1833), aki a színészi pályát választotta. Sopronban és Kanizsán járt iskolába, 17 éves korában jelentkezett színésznek. Kedélyes szerepeket játszott, ügyes társalgó, színházi díszletfestő és hegedűjátszó is volt. Zenei tehetsége is közrejátszott abban, hogy az 1820-as évek második felében a Dunántúli Színjátszó Társaság „Muzsika Igazgatója" lett.

Csigó István harmadik házasságából egy gyermek született, az ő születését apja már nem érte meg: 1812 szeptemberében ifj. Csigó István. Feltételezhetően ő volt a Gyulakeszin birtokos Csigó Pál (1834–1895) malomtulajdonos, országgyűlési képviselő apja, azt azonban források hiányában egyelőre nem lehet teljes biztossággal kijelenteni, hogy ez valóban így van-e, vagy pusztán névazonosságról van szó. A közelmúltban felújított Csigó-malom műemléki védettséget élvez, kulturális, művészeti és kereskedelmi központként funkcionál.

Gyulakeszi, Csigó-malom *(Forrás: Internet)*

Források:

Bona Gábor: Az 1848/49-es szabadságharc tisztikara. Hadnagyok és főhadnagyok az 1848/49-es szabadságharcban. II. Budapest, 1998.; Magyar Színművészeti Lexikon.

A magyar színjátszás és drámairodalom enciklopédiája. Szerk.: Schöpflin Aladár. I. Budapest, é. n. 294.

A levéltári források feltüntetésére terjedelmi korlátok miatt nincs lehetőség.

PÜNKÖVESD

III. Kövesdek Találkozója - Elszármazottak Találkozója

2022. június 4-6.

Június 4-5. - állandó programok

Kiállítások
Pünkösdi rózsakert
Kalandozó Komédium játszóház

Június 4. - szombati programok:

Termelői piac
Kövesdek bemutatkozása
Varró Dániel gyerekműsora
4 meztelen férfi - Mezőkövesd színielőadása
Kövesdek Gálája
Horváth Meggie koncert

Június 5. - vasárnapi programok:

Főzőverseny
Közben: színpadi műsorok, fúvósok, mazsorettek, kórusok fellépése
11-es rúgó verseny
RitMusa zenekar koncertje
Ed Philips és a Memphis Patrol koncertje

Június 6. - hétfői programok:

Elszármazottak találkozója (zártkörű)
Máté Péter - Cserháti Zsuzsa est - Csillag Musical Bt.
Dr. Beer Miklós nyugalmazott váci püspök előadása
Pál Feri atya előadása

További információk a részletes programban
A műsorváltozás jogát fenntartjuk.

Soproni túrázók Sopronkövesden

A Soproni Postás Túraszakosztály nem először túrázik Sopronkövesden. Az idén, március 5-én, ismét meglátogattuk ezt a gyönyörű falut. Az Alkotóháznál gyülekeztünk, itt vártuk be Menyhárt Ildikó óvónőt, aki a kedvünkért feláldozta szombat délelőttjét, amit ezúton is nagyon köszönünk. Így lehetőséget kaptunk, hogy megtekinthessük a Tájházat is. Közben csatlakozott hozzánk Mihócza László is, aki tovább vezetett bennünk fel az Agghegyre. Ildikó szélesre tárta a Tájház kapuját és sokunkat lélekben visszarepített gyermekkorunkba. Lelkesen mutatta be az összegyűjtött tárgyakat és elvarázsolva, boldogan hallgattuk, hogy vonják be az ovisokat és a fiatalabb korosztályt, hogy ők is ismerjék és büszkén vigyék tovább a régi hagyományokat.

Innen a Homokluk felé vezetett az utunk, a vasfüggöny emlékhelyet elhagyva a Haladás ösvényen jutottunk fel az Agghegyre. Jó volt látni a rendezett kerteket, udvarokat, szőlőket. Laci vezetésével lassan a Szent László kápolnához értünk. Megtekintettük az újonnan készült keresztutat, Lacitól tudjuk, hogy a falu összefogásának köszönhető, egyszerűségében is nagyszerű, nagyon beleillik ebbe a környezetbe.

Sétánk során érintettük még a Széchenyi-kutat és persze a parkerdő szobrait is és nem utolsó sorban megcsodálhattuk a téltemető virágszőnyegét is. Mivel elég hűvös volt, örömmel fogadtuk Mihócza Laci invitálását a fűtött kis faházába. Mondhatom, hogy készült ránk, mert finom zsíros kenyér, kávé, bor és pálinka várt bennünket, és a hátizsákokból előkerültek a sütik és szíverősítők. Nagyon köszönjük a szíves vendéglátást és a túravezetést, amit korábban is megtapasztaltunk már. Lassan elindultunk a hegyről, legtöbben a vonattal tértek haza, de páran autóval is jöttünk. Minden elismerésünk a falu minden lakójának és vezetőjének, mert ide mindig szívmelengető jönni, itt mindig történik valami, ami szépíti a falut és nagyon jó ezt látni. Ígérjük jövünk még többször is.

Köszönettel a Postás túrázók nevében:
Horváthné Saci

Sopronkövesdi RenoPont iroda

A Sopronkövesdi RenoPont iroda 2022. márciusában nyitotta meg kapuit. Az iroda keddenként 9:00 – 15:00 között tart nyitva. Segít eligazodni az otthonfelújítás útvesztőjében, a teljes energetikai felújítási folyamatban (hőszigetelés, nyílászáró-csere, fűtéskorszerűsítés), a megalapozott, jó döntések meghozatalában a tervezéstől a kivitelezésig.

Az első, ingyenes konzultáció során felmérjük az ingatlan adatait, az energetikai felújítással kapcsolatos igényeket és megbeszéljük a következő lépéseket. A tanácsadás kiterjed alapszintű pénzügyi, műszaki, energetikai, jogi tanácsadásra. Az operátor tájékoztat, hogy milyen további szolgáltatások állnak rendelkezésedre, hogyan tud a RenoPont segíteni a komplex lakásfelújítás kísérésében.

A tanácsadások online formában is elérhetőek: az operátorral képernyőn keresztül is lehetőség van beszélni az ingatlanról, az energetikai felújítással kapcsolatos igényekről és a következő, ajánlott lépésekről.

Az energetikai felújítások által energiát, így pénzt lehet megtakarítani, az otthon komfortosabbá válik, szebb, csendesebb, egészségesebb ingatlan jön létre, melynek értéke növekszik. Az ilyen jellegű beruházás hatalmas lépés a környezet- és klímavédelem érdekében.

https://renopont.hu/

Az energiatudatosság otthon kezdődik.

III. Kövesdek Találkozójának résztvevői

Villánykövesd

Villánykövesd a környék többi falujához hasonlóan már az őskorban is lakott volt. Az Árpád-korban a községet magyarok lakták. Villánykövesd állandó népessége jelenleg 292 fő, e lakosságszámmal Baranya megye kisközségei közé tartozik. A település infrastrukturális feltételei jónak mondhatók: a közvilágítás, a szennyvízelvezető csatorna és a vezetékes ivóvízhálózat, az internet és kábeltelevízió szolgáltatás a falu teljes területét lefedi. Az itt élő gazdálkodók, vállalkozók főként szőlőműveléssel, borászattal, falusi vendéglátással és szőlőoltvány termesztéssel foglalkoznak. A szőlőoltvány termesztésre, mint helyi specialitásra tekinthetünk, mert Villánykövesd azon kevés magyarországi települések közé tartozik, ahol a lakosság jelentős százaléka érti és műveli ezt a tevékenységet, ahol több családnak jelent ez a nem kevés szakértelmet igénylő termelőmunka a munkahelyen keresett munkabér vagy a nyugdíj mellé kiegészítő jövedelmet.

http://villanykovesd.hu/index.php/villanykovesd-bemutatasa/napjainkban

Nagykövesd

A települést oklevél először 1283-ban, Nagykövesd néven pedig 1358-ban említik először. A község a Bodrogköz nyugati részén, a keleti lábánál fekszik, Sátoraljaújhelytől 17 km-re keletre, Királyhelmectől 17 km-re délnyugatra. Határa csaknem teljes egészében mezőgazdaságilag művelt terület. A Kassai kerülethez és a Tőketerebesi járáshoz tartozó község. Az 1991-2011 között népességének egytizedét elveszítette, lakosságszáma 903 főről 806-ra csökkent. Az elsősorban szőlőtermesztéséről híres községben négyosztályos magyar alapiskola és óvoda egyaránt található. A falu felett emelkedő Várhegy-dombon láthatóak a 13. században épült Kövesd várának romjai. Szent Józsefnek szentelt római katolikus temploma 1801-1804 között épült klasszicista stílusban. Református temploma 1807-ben épült. A Várhegy-domb nyugati oldalán található a Szirmay-Fischer kastély, mely szintén a 19. század elején épült.

https://velkykamenec.sk/hu/obec/kronika-obce-hu/

Garamkövesd

A község történetében a következő elnevezésekkel találkozunk: Kousd, Kuuesd, Keuesd, Kwesd, Kevesd, Kövesd, Garamkövesd, Hronská Kamenica és 1928-tól Kamenica nad Hronom. Első elnevezése, a Kuesd 1320-ból származik. A község ősi birtokosa az esztergomi káptalan volt. Garamkövesd a Garam folyó bal oldalán fekszik. A községnek összesen 1391 lakosa van, amiből 1133 magyar és 236 szlovák nemzetiségű. A községhez tartozik Kovácspatak egy része, ahol többek között egy 230 férőhelyes szociális intézet is található. A falutól északkeletre húzódik a Burda hegység, amelynek egy részét (364 ha) 1966-ban Kovácspataki dombok – dél néven természetvédelmi rezervátumnak nyilvánítottak. Az egyedülálló növényi és állat világával felejthetetlen élményt kínál a természet szerelmeseinek. A védett állatok közül is a legjelentősebb a rövidlábú pannon gyík. Jobban a rezervátum északi részén van elterjedve. Ez a legkisebb hüllő, hossza csak ritkán haladja meg a 100 mm-t.

https://kamenicanadhronom.sk/hu/tortenelem/

Kiskövesd

Az első ismert írásos említés a faluról az 1332-37-es pápai tizedek irataiban olvasható. Az iratokban 1358 óta egyértelmű a különbség Kis- és Nagykamenec között. A falu a Trebišov járásban, Kassa megyében, a kelet-szlovákiai alföld déli részén található. Az állandó lakosok száma jelenleg meghaladja az 500 főt. A község lakói főként mezőgazdasággal foglalkoznak. A Tarbucka-hegyoldal említett szűk övezetében a szőlőültetvények dominálnak, ahol érdekes és értékes pannon növényvilág őrződött meg. A jelenlegi gazdasági élet, a többi környező településhez hasonlóan regresszív, az állami tulajdon nincs, a helyi ipar pedig gyakorlatilag nem létezik. A faluból rövid és meredek úton lehet eljutnia Tarbucka kilátóhoz, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a Medzibodrožie, Tokaj és Zemplén hegyeire. A községben a Városi Hivatal kezelésében található falusi turisztikai központ - az archaikus paraszthábza berendezett Városi Ház, amely a lakosságot szolgálja és egy helyi néprajzi kiállításnak ad otthont.

https://www.malykamenec.sk/-o-obci

(Folytatás a 24. oldalon)

Kövesdek bemutatkozása

(folytatás a 21. oldalról)

Erdőkövesd

Erdőkövesd község Magyarország északkeleti részén, Heves megye észak-nyugati peremén található. Közúton Eger 34, Salgótarján 30, Ózd 34 km. A szlovák határátkelő (Cered-Tachty) 12 km-re van. A település és környéke ősidők óta lakott. Erdőkövesd a 13. század közepén az Ákos nemzetségbeli Erne bán (1248–72) birtoka volt. A község lakosainak száma jelenleg 640 fő. A falu lakossága főként idősekből áll, túlnyomó többségben vannak a hölgyek. Mivel helyi munkalehetőség nincs az aktív korúak a közeli városokba járnak dolgozni. A bányászat virágzása idején jelentős számban éltek itt asztalosok, kőművesek.A faluban iskola nincs, az egytantermes 4 osztályos iskolát bezárták, az óvoda jelenleg is működik. Erdőkövesden nincs épetett örökség, a csodás vadászkastélyt az Orczy család lebontotta, de újat nem épített helyette. A település varázsa a csodás környezet, a jó levegő, csend és nyugalom, ahol sokfelé lehet kirándulni, kikapcsolódni.

http://www.erdokovesd.hu

Székelykövesd

A falu neve 1899-ig Mező-Kövesd, románul Cuieşd, Romániában, Maros megyében fekszik. A Marosi-Mezőség kis faluja Marosvásárhelytől 19 km-re északnyugatra, a Székelykövesdi-patak mellett, Mezőpanit községhez tartozik. Neve megtévesztő, ugyanis határa kőben szegény. 1451-ben Kewesd néven említik először. A falu temploma 1300 körül épült, a 16. században a reformátusoké lett, majd a 17. században átépítették. 1799-ben a régi anyagának felhasználásával új református templomot építettek, melyet 1800 és 1802 között bővítettek. 1910-ben 475 lakosából 448 magyar és 9 román volt. A trianoni békeszerződésig Maros-Torda vármegye Marosi alsó járásához tartozott. Lakóinak száma – 2011-es adatok szerint – 817 fő, ebből 417 fő magyar.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Sz%C3%A9kelyk%C3%B6vesd

Mezőkövesd

Mezőkövesd 17 ezer főnyi lakosával a Bükkalja és az Alföld találkozásánál fekvő település, amelynek 1464-ben adományozott városi rangot Mátyás király. Mezőkövesd arculatában, szerkezetében és építészetében a mezőgazdasági, a fejlett ipari, valamint a kulturális-turisztikai jegyek egyaránt tükröződnek.

A Zsóry Fürdő gyógyvize, a gazdag matyó népművészeti kincs és a mozgalmas kulturális élet méltán tette ismertté településünket hazánkban, Európában és szerte a világon. Elődeink és a ma itt élők vallásos lelkületét hirdetik a város templomai, őseink iránt érzett tiszteletünk jele a múzeumok, gyűjtemények gazdag tárháza.

Mezőkövesd a múltja mellett jelene, jövője okán is méltán lehet büszke, bizakodó. Az autópálya és a az utóbbi években megpróbáltunk és a jövőben is törekszünk kihasználni. Olyan európai kisvárost építünk, amely nyugodt, rendezett, tiszta, továbbra is fejlődik és ahová vendégként ellátogatni, fiatalként pedig hazatérni, családot alapítani is érdemes.

http://www.mezokovesd.hu/index.php?action=showmenu&id=1

Mihócza László

105 éves látogató a kotecsi parkerdőben

Bakó Ferenc 88 évesen lett a soproni Túrabotos Természetjáró Klub tagja, 99,5 évesen volt utolsó túrája, de azóta is naponta gyalogol. Idén 105. életévébe lépett. Túratársa, aki már többször járt a kotecsi parkerdőben, hozta el ide. Végigsétált a keresztúton, a kápolnától a Széchenyi kútig, megtekintette az öreg tölgyfákat, a téltemető virágszőnyegét, és a rálátás a Fertő tóra is elnyerte a tetszését. Feri bácsi 1917. november 9-én, Kecskeméten született az Osztrák-Magyar Monarchia állampolgáraként. Zeneiskolát végzett és a Soproni IV. Honvéd Gyalogezred zenekari tagjaként vadászkürtön és trombitán játszott.

Részt vett a Felvidéki bevonuláson 1938-ban és az Észak-Erdélyi bevonuláson 1940-ben. 1943-ban a fronton megsebesült, az aknaszilánkok máig a testében maradtak. Felesége Kisfaludról való, 1949-ben Budapestre költöztek, öt gyerekük született. 2004-ben a felesége elhunyt, Feri bácsi azóta a teleket a 73 éves lányánál tölti Fertőszentmiklóson.

A Túrabotosok évzáró ünnepségein máig ő szolgáltatja a zenét, mandolinon játszik. Kedvenc étele a halászlé, utána egy pohár bor. A lányánál a cserépkályhába felhasogatja a fát és be is hordja. Most vett új, modernebb okostelefont, napi szinten facebookozik, innen

küldte az üdvözletét is a kövesdieknek, amit ezennel átadok. Mindenkivel barátságos hangot üt meg, a nőkkel különösen lovagias és példamutatóan udvarias. Azóta a parkerdő egy meseösvénnyel lett gazdagabb, ez is elég indok arra, hogy Feri bácsi újból ellátogasson hozzánk.

Régi utcanevek, külterületi elnevezések a faluban

Leginkább az idősebbek emlékeznek a régi utcanevekre, nem egy esetben még ma is ezeket említik. Pl. Újszer, Langár. A fő utcának számító Kossuth Lajos utcánk neve korábban Fő utca volt. A Rákóczi utcát Undi utcának, a Jókai utcát Langárnak hívták, a Petőfi utcát pedig Újszernek. A laktanyától kifelé később épült utcákat gyűjtőnéven Újtelepnek nevezték.

A mostani Akác utca a Tűzoltó szertárral szemben korábban Felszabadulás utca volt, a sarokházban Cseh (Gráczol) nevű lakos után Cseh-köznek volt említve. Előtte itt volt a Kis-major, innen vittek vizet a Lajos majorba, a bővizű kút ma is megvan egy családi ház udvarában.

A Cseh-köztől Lövő felé eső falurészt a köznyelv városnak nevezte el, mivel a tűzvész után városias új házak épültek itt. A Péter-majori gyümölcsös a horgásztótól Röjtökmuzsaj irányába a dombtetőn található, előtte van a Nyulászó a tőle a vasúti sínek felé eső terület Lövő irányába a Pusztarendek nevet kapta.

Vele szemben a másik dombtetőn van a Lajos-major, az innen Völcsej felé eső területek a Hajlás és a Csonkás. A horgásztótól indult a Csordahajtó út Péter-majorig. A Liliomszer végén volt a Vízálló, a síneken túl a szántóföld közepén spontán alakult ki a Pap-tója, már rég kiszáradt. Kövesd-Lózs között félúton fekvő területet máig Ampaloknak hívjuk, az úttól Pinnye irányába eső lejtős részt Szemeskutának ismerjük.

(*A cikk a 25.oldal lap alján folytatódik)*

Nagyböjti zarándoklat Sopron-Hegykő

Április 9-én, szombaton 9 órakor, Sopronban, a Fő téren Vissi András főszervező köszöntötte az érkező zarándokokat. Indulás előtt Kovács Vilmos Gergő atya szólt a zarándokokhoz, majd az áldását követően, élen a keresztekkel indult ki a városból a 66 főből álló zarándokcsapat. A Balfi utcát elhagyva rövid külvárosi szakasz után, az erdőben vezető Mária úton folytattuk utunkat Balf irányába. A nagyböjthöz illően a pihenő pontoknál, mint stációknál keresztúti imádságra is sor került a szokásos útközbeni rózsafűzér mellett. Első hosszabb pihenő a kis-balfi focipályán volt, borongós, hűvös időben kapucniktól takarva, nehezen találtuk meg az ismerősöket.

Itt voltak az erdész Gáborék Győrből és a fertőparti és alpokaljai zarándokok között is sok ismerős arcra leltünk. A nemek eloszlása szerint a nők kétharmados többséget szereztek. Kor szerint a férfiaknál a 83. évébe lépő Kulcsár Zoli bácsi Kárpátaljáról számított a legidősebbnek, a nőknél Pécsváradi Ági tanárnő 79. évébe lépve is elnyűhetetlen. Frauenkircheni pilgerek és egy felvidéki zarándok képviselték a szomszéd országokat.

Az esőfelhőket lehúzta a Fertő, így a szárazon maradt földúton jutottunk el a fertőbozi Gloriette kilátóhoz. Innen gyönyörű panoráma nyílt a Fertőre, távolabb a pozsonyi hegyek is kirajzolódtak. Stációs imával búcsúztunk, a szőlőskertek szegélyezte út a hidegségi Pap -kertbe vezetett bennünket. Dévényi Zoltánné polgármester asszony vezetett körbe bennünk a fák, források, kis tavak között kanyargó kiépített utakon. Az ún. Lurdi barlang előtt került sor az újabb keresztúti imára, majd rövid időre megálltunk a Szent Jakab kápolnánál is. A Pap-kertbe kínált frissítőktől, pogácsáktól erőre kapva folytattuk utunkat a célállomás Hegykő felé.

Időben érkezve vonultunk be a Szent Mihály templomba, ahol a szentmisét az Erdélyből származó, Burgenlandban szolgáló Pál László atya tartotta, ahogy ez korábban is lenni szokott. Mise végén Vissi András mondott köszönetet a zarándokoknak és a közreműködőknek egyaránt. A zarándoklat végén a helyiek jóvoltából szeretetvendégségre került sor. Ekkor jutott idő zarándok témák megbeszélésére, ismerkedésre és remélve azt, ami búcsúzáskor mindig elhangzik, hogy jövőre is találkozunk.

Régi utcanevek, külterületi elnevezések a faluban

(*Folytatás a 24 oldalról)*

A Nikicsi határ felé eső patakhíd a „Cifra-Hidak”nevet kapta a lábazati piros téglák után. A Cifra-Hidakhoz közel a patak melletti réten valamikor bárányokat legeltettek, így lett a Báránylegelő. A Cifra-Hidaktól a Peresztegi erdőkig tartó szántóföld volt a Kisosztály és az Öregosztály. Régóta nincs már meg a Bürű, ami egy egyszerű fahíd volt a Nikics-patakon, ott ahol a patak a Kossuth utcai kertek alá beért. A német Brücke (híd) szóból származhatott a Bürű megnevezés. Manapság a Bűrű környékén a hódok gátat építenek, a hídnak jobban örülnénk. A Mélyút a vasfüggöny emlékhely után egyenest az erdőig vezet. Túrák során sokszor említésre kerül a Varjas-lap, amely a Széchenyi Kút melletti útról érhető el, az erdőbe érve baloldalt egy meredeken mélyülő erdőrészt jelent. A fent említett régi nevek, területelnevezések listája közel sem teljes, vannak, amik rég kikoptak anéptudatból, a fiataloknak, a Kövesden letelepülőknek azonban még érdekességnek számíthatnak.

FARKASNÉ NYERGES ANDREA

Sopronkövesd új lakói

Farkasné Nyerges Andreának hívnak. A Rábaközből, Veszkény településről származom és a Soproni Kozmutza Flóra EGYMI, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola gyógypedagógusa, logopédusa vagyok.

2013-ban kötöttem házasságot kövesdi férjemmel, s családi életünket itt Sopronkövesden alapoztuk meg. Kislányaim születése révén több olyan emberrel ismerkedhettem meg, akik szintén úgy költöztek erre a településre. Mindmáig nagyon jó érzés, amikor a faluba az én szülőfalum környékéről, az én tájegységemről származó új lakó költözik, s hanglejtésén, kiejtésén felismerem a rábaközi nyelvjárás sajátosságait. Kívánom, hogy az új lakóknak is hasonló élményekben legyen részük, s értékes kapcsolatok alakítsanak ki új lakóhelyükön.

Fernando Rosenits és Danninger Diána

2021 decemberében költöztünk új otthonunkba. Korábban Szentmargitbányán éltünk. Párom bádogosként én pedig pénztárosként dolgozok Ausztriában. Nagyon sokáig kerestük a számunkra megfelelő házat. Olyan helyre vágytunk, ahol későbbiekben állattenyésztéssel is tudnánk foglalkozni, hiszen fontos számukra, hogy milyen alapanyagokból készült ételeket fogyasztunk. Családi házunk kertjében 4 kutyánk is otthonra talált, akiknek folyamatos mozgásigényüket

kielégíti a hatalmas kert. Nyugodt szívvel magukra merjük hagyni őket itthon, míg napközben dolgozunk, hiszen a nagy területen egész nap találnak maguknak „feladatot”. A szomszédok kedvesek, segítőkészek, barátságosak. Jó érzés, hogy bármilyen kérdéssel nyugodtan fordulhatunk hozzájuk. Szabadidőnk nagyrészét a házunk felújításával s természetesen állatainkkal töltjük. Bízunk benne, hogy a házkörüli sok munka hamarosan meghozza gyümölcsét.

Schulter Krisztián és Schulter Natália

2021 októberében költöztünk Sopronkövesdre. Soproni születésűek vagyunk, s a szüleim is Sopronban élnek. A lakóhely választás során elsődleges szempont volt, hogy a várostól ne kerüljünk messze, hiszen jómagam is ott dolgozok szállítmányozóként, kislányom pedig a Petőfi Sándor Általános Iskolába jár. Amellett hogy a falu jó frekventált helyen fekszik, nem csak szép, tiszta és rendezett, hanem lakói nagyon közvetlenek s nyitottak. Különösön barátságos számunkra, hogy falun az emberek köszönnek egymásnak attól függetlenül, hogy ismernek vagy sem. Jó kapcsolatot sikerült kialakítani a szomszédokkal, s kislányom is hamar megtalálta a környékbeli gyerek társaságát. Ezáltal egyre több embert van lehetőségem megismerni. Szeretünk a helyi piacon vásárolni, s ha időnk engedi, a későbbiekben meglátogatjuk a falu által szervezett rendezvényeket.

Fabi család: Attila, Alexandra Zita, Zalán, Zsombor és Zselyke

Családi életünket Budapesten alapoztuk meg. Nagyobb fiúnk (Zalán) és a kisebb fiúnk (Zsombor) is itt született. Bár kertvárosi részben éltünk mégsem szerettük igazán a városi életet. A gyerekekkel való közlekedés megszervezése rengeteg időt vett igénybe. Férjem Sopronban kapott munkát az Auchan áruház igazgatójaként. Ekkor Harkára költöztünk, 2019-ben megnyitottam kozmetikai szalonomat Sopronban Elegant Beauty néven. 2020-ban megszületett Zselyke kislányunk, aki 15 hónapos. Szeptembertől a helyi bölcsődébe fog járni. Mielőtt ebbe a faluba költöztünk több alkalommal eljöttünk „feltérképezni" a község sajátosságait, megismerni környezetét. Nagy örömmel láttuk, hogy a falu valóban megérdemli a" zöld szívű" jelzőt. Infrastrukturális szempontból egy folyamatosan épülő, szépülő települést ismertünk meg. Egy éve élünk itt, s úgy érezzük megtaláltuk azt a helyet, amire mindig is vágytunk. A gyerekek amellett, hogy nagyon jól érzik magukat a helyi iskolában, óvodában végre szabadon focizhatnak saját házunk tágas kertjében. Nagy segítség számunkra, hogy nagymamám és dédimamám is velünk él, ezáltal tudnak segíteni a gyerek nevelésébe. Szeretnénk bekapcsolódni a falu életébe s részt venni a község által szervezett különböző programokon, rendezvényeken.

BÁNFI TÜNDE

Szebben aligha kezdődhetett volna a nap!

Az idei Napfelkelte-túra is olyan élménynek ígérkezett, amely a legnagyobb hétalvókat is képes volt korán kelővé varázsolni.

Május 1-jén, még sötétben, pontban 4 óra 45 perckor, 24 fős csapatként vágtunk neki a Kotecsi parkerdőhöz vezető útnak, hogy tanúi legyünk a pirkadatnak. Utunk során élvezhettük a lombok között csicsergő madarak, az ébredő természet hangjait. A kápolnához érve Kazinczy Péter előadásában meghallgattuk Kosztolányi Dezső Hajnali részegség című versét, majd az Aqua Aurea 2 tagja kezdte el zenei játékát. A hegedű és a sajátos hangszínű dallamos ütőhangszer kellemes, relaxációs állapotot teremtő hatása kíséretében fürkésztük, ahogy a horizont lassan elkezd színeződni.

A felkelő nap szikrázó fényét sajnos tompították a gyülekező esőfelhők, de azért közöttük felragyogtak az antracitszürke, lila, narancssárga, arany és vörös tónusok. Csalódottak semmiképp sem lehettünk, mert ahogy azt a közmondás is tartja: „Ki korán kel, aranyat lel." Mi megleltük. A körülölelő látvány, a páratlan kilátás, valamint a tartalmas irodalmi és zenei élmény meghozta a várva várt katarzist. Mindezt tetézte a mintegy 4 km-es rövid túra, melynek keretén belül bebarangoltuk a vadregényes hangulatot árasztó Báránylegelőt, háttérben az összefüggő, élénk sárga színben pompázó repcemező látványával.

A Cifra-hídnál helytörténeti információkkal gazdagodtunk, majd a közelmúltban létrehozott Meseösvényen sétáltunk vissza a kiinduló pontig, miközben eltelve a számos pozitív élménnyel, gondolatban már a következő Napfelkelte-túrát tervezgettük.

Angyi Lélek Emelő Kuckója

Áprilistól új szolgáltatással várom Önöket a sopronkövesdi Franciska majorban, igényes környezetben, bevezető árakkal!

Svéd - frissítő masszázs

25' - 3000 Ft

50' - 6000 Ft

Talpreflex masszázs

30'- 3500 Ft

60'- 6500 Ft

Igény esetén kérhető a masszázs szaunázási lehetőséggel!

Bejelentkezés:

Svégler Andrea

+36 20 441 8545

Az Agghegyen ELADÓ birtokot/ kertet keresek kis családom számára. Ha van Önnek vagy családjának és szívesen eladnák , kérem jelezzék felém! Minden lehetőség érdekel!

Potyondi Andrea + 36 30 265 1839

Szabadidős asztalos tevékenységhez kb. 25 m2-es, üres vagy berendezett műhelyt bérelnék Sopronkövesden.

Kovács Lajos, + 36 70 303 8868

Alkotóház terembérlés:

2 órára: 2.000 Ft

fél napra: 7.500 Ft

egy napra: 15.000 Ft

Ajánljuk családi rendezvényekre, baráti összejövetelekre.

Érdeklődjön hétköznap 8 és 16 óra között Tóth Zsuzsannánál a +36 30 308 6375-ös telefonszámon

Jogsegély pszichiátriai jogsértések esetén

Olyan károsultaknak működtet jogsegélyszolgálatot az *Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány*, akik egy pszichiátriai kórházban, intézetben szenvedtek sérelmet: egészségkárosodást, megaláztatást, igazságtalan kényszerkezeléseket vagy akár egy szeretett családtag elvesztését. Jogsértés esetén kivizsgálásokat indítanak, és eljárnak a megfelelő hatóságoknál. Az alapítvány egy nemzetközi emberi jogi szervezet, az *Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért (CCHR)* hazai csoportjaként működik. Mindezek még ma is rendszeresen sértik a pszichiátriai kezeltek emberi jogait, ezért nagy szükség van egy olyan jogsegélyszolgálatra, amely kifejezetten az ilyen sérelmek esetén nyújt segítséget.

Ha Ön vagy barátja, családtagja sérelmet szenvedett a pszichiátrián, kérje az alapítvány segítségét!

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

+36-1/342-6355, +36-70/330-5384 (minden hétköznap 9.30–17 óráig)

panasz@cchr.hu info@cchr.hu

www.cchr.emberijogok.hu

Sopronkövesdi Polgárőr Egyesület

Maráz Zoltán elnök

Telefon: +36 30 997 5305

e-mail: kovesdpolgaror9483@gmail.com

Nem tudja vendégeit hol elszállásolni?

Gondoljon az Alkotóházra vagy a kotecsi vendégházra!

Érdeklődni lehet hétköznap 8 és 16 óra között

a +36 30 308-6375 telefonszámon.

4000 Ft/fő/éj

Törölköző felár 500 Ft/fő

A szerkesztőség a beküldött cikkeket nem őrzi meg. A beküldött anyagok nem minden esetben eredeti formában jelennek meg, a főszerkesztő - terjedelemtől függően - a változtatás (a cikk szerkesztése, rövidítése) jogát fenntartja.

Főszerkesztő: Kalmár Erika **Olvasószerkesztő:** Tóth Zsuzsanna (e-mail: kovesdihermesz@gmail.com)

Cikkírók: Bánfi Tünde, Császár Kata, Farkasné Nyerges Andrea, Fülöp Zoltán, Fülöpné Hidegh Csilla, Hajasné Guczogi Helga, Kazinczy Péter, Kalmár Erika, Kelemen Dávid, Magyarász-Tóth Krisztina, Menyhárt Ildikó, Mihócza László, Schweitzer Kornél, Tóth Zsuzsanna, Virágh Imréné

Fotók: Dr. Juhász Sándor, Milos Tigyi, Fülöp Zoltán, újságírói fotók, rendezvényfotók , Pixabay—szabad felhasználású fotók

Nyomda: Rábaközi Nyomda

Kiadja és terjeszti: Sopronkövesd Község Önkormányzata, 9483 Sopronkövesd, Kossuth Lajos utca 77.
Tel: 06 99/536-000, Facebook: Sopronkövesd Hivatalos Oldala,
E-mail: polgarmester@sopronkovesd.tonline.hu

ISSN 2676-9409

Sopronkövesd - A zöldszívű falu